

Република Србија
Министарство финансија

БИЛТЕН

СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И
СТРУЧНА МИШЉЕЊА ЗА ПРИМЕНУ
ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

број 1
јануар 2014.
година LIV
ISSN 0354 - 3242

Б И Л Т Е Н
СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И СТРУЧНА МИШЉЕЊА
ЗА ПРИМЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

Број 1
јануар 2014.
година LIV
ISSN 0354-3242

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
БЕОГРАД

Оснивач и издавач
Министарство финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20
www.mfin.gov.rs

(Оснивачка и издавачка права преузета од Министарства финансија СРЈ на основу Споразума о преносу оснивачких права бр. 651-01-1/2003)

За издавача
Лазар Крстић, министар финансија

Уређивачки одбор
Вељко Јовановић, Ирина Стевановић Гавровић,
Весна Хрељац Ивановић, мр Јасмина Кнежевић

Главни уредник
Вељко Јовановић
посебни саветник министра финансија

Уредник
мр Јасмина Кнежевић
jasmina.knezevic@mfin.gov.rs

Редакција
БИЛТЕН Службена објашњења и стичручна мишљења
за примену финансијских процеса
Министарство финансија Републике Србије
Кнеза Милоша 20, 11000 Београд
Тел. 011/3642 659

Припрема и штампа
Штампариа Министарства финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20

<p>Tel: 011/3642 659 bilten@mfin.gov.rs</p>

Билтен излази месечно.
Copyright © 2003-2014 by Министарство финансија Републике Србије
Сва права задржана.

САДРЖАЈ

ЈАВНИ ПРИХОДИ ПОРЕЗИ

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Ко има право на пореско ослобођење на промет добара и услуга који се врши у оквиру реализација пројекта „Активна инклузија и права Ромкиња на Западном Балкану“, финансираног од стране Владе Републике Аустрије у складу са Споразумом између Владе Републике Србије и Владе Републике Аустрије о општим одредбама и условима развојне сарадње? 9
2. Порески третман увоза заштитне опреме за руковање отровним змијама коју Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине купује у иностранству 16

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

1. Признавање отписа вредности појединачних потраживања у пореском билансу за 2011. годину 19
  2. Да ли се трошкови накнада запослених који су у непосредној вези са изградњом или набавком основних средстава признају за сврху обрачунавања пореске амортизације и коришћења права на порески кредит за основна средства изграђена у сопственој режији? 20
-

-
3. Третман расхода по основу уговорне казне у току 2009. године и прихода насталог у вези са тим расходом у току 2012. године 24
  4. Порески третман прихода који оствари нерезидентно правно лице од свог огранка преко ког обавља делатност на територији Републике Србије и то по основу накнаде исплаћене за закуп покретних ствари на територији Републике Србије, а на основу Споразума о зајму између Владе Републике Србије, као зајмопримца и Владе Републике Азербејџан, као зајмодавца, за финансирање деоница Љиг – Бољковци, Бољковци – Таково и Таково – Прељина аутопута Е – 763 у Републици Србији. 26
  5. Обавеза обрачунавања и плаћања пореза по одбитку на камату исплаћену нерезидентном обвезнику у случају синдицираног уговора о кредиту. 29

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Да ли се на рок за доношење подзаконских аката за потребе утврђивања пореза на имовину за 2014. годину, за чије доношење и објављивање је овлашћена јединица локалне самоуправе, може применити Закон о општем управном поступку? 31
2. Да ли постоји основ за ослобођење од пореза на имовину за објекат који је оштећен дејством земљотреса? 35
3. Да ли Специјална болница за плућне болести „Озрен“ Сокобања и Специјална болница за неспецифичне плућне болести Сокобања имају право на ослобођење од пореза на имовину за 2014. годину? 36

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Основица пореза на зараде запослених који су упућени на рад у дипломатско-конзуларна представништва од стране Министарства спољних послова 41
-

-
2. Признавање права на личне одбитке обвезнику годишњег пореза на доходак грађана за издржаване чланове породице, а у вези са утврђивањем основице годишњег пореза на доходак грађана за 2008. годину 42
3. а) Порески третман капиталног добитка оствареног у 2011. години по основу продаје непокретности стечене наслеђем, у случају када физичко лице новчана средства остварена продајом непокретности уложи у решавање стамбеног питања члана породице, односно домаћинства 44
- б) Шта се подразумева под решавањем стамбеног питања у предметном смислу?..... 44
- в) Шта се сматра доказима о решавању стамбеног питања обвезника или члана његове породице? 44
- г) Како се доказују трошкови по основу улагања у непокретност којом се решава стамбено питање обвезника или члана његове породице? 44
4. Порески третман капиталног добитка у случају продаје непокретности стечене по основу права на враћање одузете имовине 51
5. Порески третман зараде запослених особа са инвалидитетом у предузећима за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом 53

РЕПУБЛИЧКЕ АДМИНИСТРАТИВНЕ ТАКСЕ

1. Поступак повраћаја дела/целог износа наплаћене републичке административне таксе 55

УМАЊЕЊЕ НЕТО ПРИХОДА ЛИЦА У ЈАВНОМ СЕКТОРУ

1. а) Услови које би требало да испуни привредно друштво да не би примењивало Закон о умањењу нето прихода лица у јавном сектору 57
-

б) Како су дефинисана правна лица која су сврстана у јавни сектор у вези са применом Закона о умањењу нето прихода лица у јавном сектору? 57

Ф И Н А Н С И Ј С К И С И С Т Е М

РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈА

1. Да ли је правно лице које је на основу финансијских извештаја за 2012. годину класификовано као средње правно лице, а које би на основу новог Закона о рачуноводству било разврстано као мало правно лице на основу пословних података из 2012. године, обвезник ревизије финансијских извештаја за 2013. годину? 59
  2. Примена одредби новог Закона о рачуноводству и новог Закона о ревизији 61
    - I.1) Да ли сет финансијских извештаја правних лица који се састављају на дан пре 31. децембра 2014. године и достављају АПР обухвата и образац „Статистички анекс“? 61
      - Који је обим финансијских извештаја који састављају „друга правна лица“ на дан пре 31. децембра 2014. године? 61
      - Састављање ванредних финансијских извештаја почев од 24. јула 2013. године 61
    - I.2) Које критеријуме за разврставање морају да примене правна лица чија је пословна година различита од календарске, а састављала су своје годишње финансијске извештаје на дан 30. 6. 2013. године? 61
    - I.3) Како се разврставају факторинг друштва? 62
    - I.4) Веродостојноост укупних резултата обраде финансијских извештаја коју врши АПР с обзиром на постојање правних лица којима је пословна година различита од календарске 62
-

I.5) Да ли су правна лица која примењују пословну годину различиту од календарске обвезници ревизије финансијских извештаја који се састављају у 2014. години?	62
II.1) Да ли су цркве и верске заједнице обавезне да воде пословне књиге у складу са новим Законом о рачуноводству?	62
II.2) Да ли ће подзаконским актима бити прописани посебни обрасци за састављање консолидованих финансијских извештаја?	62
II.3) Да ли се банке и друге финансијске институције које се налазе у стечају или ликвидацији сматрају великим правним лицима?	62
II.4) Која правила за вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја ће примењивати факторинг друштва?	62
II.5) Да ли су друга правна лица дужна да примењују МРС/МСФИ приликом састављања консолидованих финансијских извештаја?	62
II.6) Достављање финансијских извештаја и статистичких података АПР-у искључиво у електронском облику	62
II.7) Третман накнада које наплаћује Агенција за привредне регистре, а које се односе на непосредно пружене јавне услуге, као и припадност тих прихода	62
II.8) Да ли постоји обавеза ревизије финансијских извештаја за новоосновано правно лице за пословну годину у којој је основано?	63
II.9) Да ли обавези ревизије финансијских извештаја подлежу и субјекти који нису дефинисани Законом о ревизији уколико је неким другим прописом уведена обавеза ревизије и за те правне субјекте?	63

-
3. Да ли постоји законска обавеза да се приликом вршења делимичног (парцијалног) пописа изврши књижење, односно усклађивање књиговодственог стања са стварним стањем, из надлежности прописа о рачуноводству? 78

ДЕВИЗНО ПОСЛОВАЊЕ

1. Да ли резидент услугу предвиђену уговором закљученим са нерезидентом може наплатити у страниј валути, иако се иста извршава у Републици Србији? 81
2. Да ли је позитивним прописима, а посебно одредбама Закона о девизном пословању, предвиђена могућност плаћања нерезиденту на име повраћаја јемства? 84

ФАКТОРИНГ

1. Да ли се потраживања, настала по основу уговора о дугорочном закупу пословног простора, могу сматрати краткорочним потраживањима, у смислу члана 2. став 1. тачка 3) Закона о факторингу и, као таква, откупљена и финансирана одмах након закључења уговора о закупу? 87

МЕНИЦА

1. Законитост поступања у поступку издавања менице и меничног овлашћења. 91

ПОДСЕТНИК

Финансијски прописи донети у јануару месецу 2014. године . . 93

ЈАВНИ ПРИХОДИ

ПОРЕЗИ

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Ко има право на пореско ослобођење на промет добара и услуга који се врши у оквиру реализација пројекта „Активна инклузија и права Ромкиња на Западном Балкану“, финансираног од стране Владе Републике Аустрије у складу са Споразумом између Владе Републике Србије и Владе Републике Аустрије о општим одредбама и условима развојне сарадње?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00048/2013-04 од 28.1.2014. год.)

На промет добара и услуга чија набавка се финансира из средстава донације, а који се врши у складу са уговором о донацији закљученим са државном заједницом Србија и Црна Гора, односно Републиком

Србијом, ПДВ се не плаћа у делу који се финансира добијеним новчаним средствима, ако је тим уговором предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза. Начин и поступак остваривања наведеног пореског ослобођења прописани су Правилником о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 120/12). С тим у вези, на промет добара и услуга који се, у оквиру реализација пројекта „Активна инклузија и права Ромкиња на Западном Балкану“, финансираног од стране Владе Републике Аустрије у складу са Споразумом између Владе Републике Србије и Владе Републике Аустрије о општим одредбама и условима развојне сарадње („Сл. гласник РС – Међународни уговори“, бр. 105/09, у даљем тексту: Споразум), врши лицима из члана 27. став 1. тач. 1) и 2) Правилника (донатору, имплементарном или подимплементарном партнеру), не обрачунава се и не плаћа ПДВ. Међутим, на промет добара и услуга које обвезник ПДВ врши Ромском женском центру „Бибија“ или чланицама удружења (наведеним у допису), који нису лица из члана 27. став 1. тач. 1) и 2) Правилника, ПДВ се обрачунава и плаћа, с обзиром да се за предметни промет добара и услуга не може остварити пореско ослобођење.

***

Одредбом члана 24. став 1. тачка 16а) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12 и 108/13, у даљем

тексту: Закон) прописано је да се ПДВ не плаћа на промет добара и услуга који се врши у складу са уговорима о донацији закљученим са државном заједницом Србија и Црна Гора, односно Републиком, у делу који се финансира добијеним новчаним средстаима, а тим уговором је предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза.

Одредбама члана 6. Споразума предвиђено је да ће, у циљу спровођења пројеката из домена овог споразума, српска страна изузети од плаћања пореза (укључујући ПДВ), царинских и других фискалних дажбина, сву робу, укључујући опрему и материјал, радове и услуге, обезбеђене или финансиране на бесповратној основи од стране Аустрије и издати дозволе, одобрења и друге документе исте намене неопходне за увоз (укључујући привремени увоз) и поновни извоз опреме неопходне за спровођење пројеката.

Такође, одредбама члана 7. тач. ii) и iii) Споразума предвиђено је, између осталог, да када стране институције, невладине организације, компаније и друга правна лица из друге земље, а не Републике Србије, ангажује Аустрија (или Аустријска развојна Агенција) ради обављања задатака у Републици Србији у оквиру развојне сарадње између Републике Аустрије и Републике Србије, важиће да ће та правна лица имати право да увезу и поново извезу, без плаћања царинских и сличних дажбина, професионалну опрему и робу која им је потребна ради испуњавања преузетих обавеза, или да

продају ту опрему унутар Републике Србије након плаћања царинских и сличних дажбина, када им више не буде потребна за пружање услуга, као и то да ће та правна лица бити изузета од плаћања пореза и сличних намета на профит фирме, промет или по било ком сличном основу и на накнаду за услуге коју им плаћа Аустрија (или Аустријска развојна Агенција) у оквиру програма развојне сарадње.

Пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 16а) Закона, а у складу са одредбом члана 27. став 1. Правилника, за промет добара и услуга, који се врши у складу са уговорима о донацији закљученим са државном заједницом Србија и Црна Гора или са Републиком Србијом, под условом да је тим уговорима предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза, обвезник може да оствари ако промет добара и услуга непосредно врши:

1) лицу са којим је закључен уговор о донацији, односно лицу које је ангажовано за спровођење одређеног пројекта на територији Републике Србије од стране лица са којим је закључен уговор о донацији (у даљем тексту: имплементарни партнер);

2) лицу које је ангажовано за спровођење одређеног пројекта на територији Републике Србије од стране имплементарног партнера (у даљем тексту: подимплементарни партнер);

3) кориснику новчаних средстава која су предмет уговора о донацији, ако су та средства, од стране даваоца

донације или имплементарног партнера, непосредно дата кориснику за финансирање одређеног пројекта у Републици Србији, као и кориснику добара или услуга који су предмет уговора о донацији, ако је та добра или услуге непосредно платио давалац донације;

4) страном лицу које у Републици Србији нема седиште ни сталну пословну јединицу (у даљем тексту: страном лице), а које је, од стране корисника новчаних средстава, односно корисника добара и услуга из тачке 3) овог става (у даљем тексту: корисник донације), ангажовано на реализацији пројекта који је предмет донације.

Републички орган чији је функционер у име Републике Србије закључио уговор о донацији доставља Централи копију закљученог уговора о донацији и податак о износу средстава који је предмет уговора о донацији (став 3. члана 27. Правилника).

Одредбом члана 27. став 4. Правилника прописано је да имплементарни партнер доставља Централи доказ да је у својству имплементарног партнера ангажован од стране даваоца донације, списак подимплементарних партнера, списак корисника донације, као и копије уговора закључених са подимплементарним партнерима, односно корисницима донације.

Одредбом члана 28. став 1. Правилника прописано је да пореско ослобођење из члана 27. став 1. тач. 1) и 2) овог правилника обвезник који врши промет, односно имплементарни партнер или подимплементарни партнер

који је за тај промет порески дужник у складу са Законом може да оствари ако поседује документ којим се потврђује да је промет добара и услуга према уговору о донацији ослобођен пореза (у даљем тексту: потврда о пореском ослобођењу за донације), који попуњава, потписује, оверава и издаје овлашћено лице имплементарног, односно подимплементарног партнера, у три примерка, које доставља Централи на оверу,

Одговорно лице имплементарног, односно подимплементарног партнера, дужно је да, пре издавања прве потврде о пореском ослобођењу за донације, Централи достави отисак печата, податке о лицима овлашћеним за издавање потврда о пореском ослобођењу за донације са депонованим потписима тих лица, као и обавештење о променама лица којима је дато ово овлашћење, у року од 15 дана од дана настанка промене (члан 28. став 2. Правилника).

Одредбама члана 28. став 3. Правилника прописано је да потврда о пореском ослобођењу за донације из става 1. овог члана садржи:

- 1) назив и адресу имплементарног, односно подимплементарног партнера;
- 2) број и датум потврде;
- 3) назив и број уговора о донацији ако је уговор заведен под одређеним бројем, као и назив и вредност пројекта;
- 4) назив, адресу и ПИБ обвезника ПДВ који врши промет добара или услуга уз пореско ослобођење ако је обвезник ПДВ порески дужник за тај промет;

5) назив, адресу и ПИБ обвезника ПДВ који врши промет добара и услуга, као и напомену да је имплементарни, односно подимплементарни партнер порески дужник у складу са Законом за тај промет добара и услуга;

6) вредност промета добара и услуга по предрачуну, односно износ новчаних средстава која ће бити авансно уплаћена;

7) потпис и печат овлашћеног лица имплементарног, односно подимплементарног партнера;

8) број и датум овере од стране Централе и потпис овлашћеног лица.

Изузетно од става 3. тачка 7) овог члана, ако имплементарни, односно подимплементарни партнер, нема обавезу да поседује печат у складу са прописима своје земље, у том случају, уместо отиска печата, Централа доставља изјаву да не поседује печат, потписану од стране лица овлашћеног за издавање потврда о пореском ослобођењу за донације (члан 28. став 4. Правилника).

Према одредби члана 28. став 5. Правилника, Централа проверава испуњеност услова за остваривање пореског ослобођења и ако су ти услови испуњени оверава сва три примерка потврде о пореском ослобођењу за донације, од којих два примерка враћа имплементарном, односно подимплементарном партнеру, а трећи задржава за своје потребе.

Имплементарни, односно подимплементарни партнер доставља обвезнику један примерак оверене

потврде из става 5. овог члана, а други задржава за своје потребе (члан 28. став 6. Правилника).

2. Порески третман увоза заштитне опреме за руковање отровним змијама коју Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине купује у иностранству

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00021/2014-04 од 23.1.2014. год.)

На увоз заштитне опреме за руковање отровним змијама, коју Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине купује у иностранству, ПДВ се обрачунава и плаћа, с обзиром да за увоз ових добара Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12 и 108/13, у даљем тексту: Закон) није прописано пореско ослобођење. Министарство финансија напомиње да се одредбом члана 9. став 1. Закона уређује за који промет добара и услуга државни орган није порески обвезник. Међутим, порески дужник код увоза добара је свако лице које увози добро, па и државни орган. За обрачун и наплату ПДВ при увозу добара надлежан је царински орган који спроводи царински поступак.

***

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање

услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 7. Закона, увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Према одредби члана 10. став 1. тачка 5) Закона, порески дужник, у смислу овог закона, је лице које увози добро.

У складу са одредбама члана 26. Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара:

1) чији промет је у складу са чланом 24. став 1. тач. 5), 10), 11) и 13)–16в) и чланом 25. став 1. тач. 1) и 2) и став 2. тач. 5) и 10) овог закона ослобођен ПДВ;

1а) која се увозе на основу уговора о донацији, односно као хуманитарна помоћ;

1б) која су извезена, а која се у Републику враћају непродата или зато што не одговарају обавезама које проистичу из уговора, односно пословног односа на основу којег су била извезена;

1в) која се, у оквиру царинског поступка, уносе у слободне царинске продавнице;

1г) по основу замене у гарантном року;

2) која се, у оквиру царинског поступка, привремено увозе и поново извозе, као и стављају у царински поступак активног оплемењивања са системом одлагања;

3) која се, у оквиру царинског поступка, привремено извозе и у непромењеном стању поново увозе;

4) за која је, у оквиру царинског поступка, одобрен поступак прераде под царинском контролом;

5) у оквиру царинског поступка, над транзитом робе;

6) за која је, у оквиру царинског поступка, одобрен поступак царинског складиштења;

7) за која је у складу са чланом 216. и чланом 217. став 1. тачка б) Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 18/10) прописано ослобођење од царине, осим на увоз моторних возила.

Сагласно одредби члана 59. Закона, за обрачун и наплату ПДВ при увозу добара надлежан је царински орган који спроводи царински поступак, ако овим законом није друкчије одређено.

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

1. Признавање отписа вредности појединачних потраживања у пореском билансу за 2011. годину

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00005/2013-04 од 27.1.2014. год.)

У случају када обвезник отпише индиректним путем потраживања за која постоји сумња да неће бити наплаћена (преко исправке вредности потраживања), расход исказан по основу исправке вредности потраживања признаје се у пореском билансу обвезника поднетом за порески период у којем је исправка извршена (у конкретном случају, за порески период 1.1.–31.12.2011. године), под условом да је од рока за наплату предметних потраживања (евидентираних као приход у пословним књигама обвезника) прошло више од 60 дана. Да би овако исказан расход био трајно признат, неопходно је да обвезник у пореском периоду у којем врши (директан) отпис (тако исправљених) потраживања пружи и доказе о неуспелој наплати тих потраживања судским путем.

***

Одредбом члана 16. став 1. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 18/10, у даљем тексту: Закон) прописано је да се на терет расхода признаје отпис вредности појединачних потраживања, осим потраживања из члана 7а тачка 2) овог закона, под условом:

- 1) да се несумњиво докаже да су та потраживања претходно била укључена у приходе обвезника;
- 2) да је то потраживање у књигама обвезника отписано као ненаплативо;
- 3) да порески обвезник пружи доказе о неуспелој наплати тих потраживања судским путем.

Према ставу 2. истог члана Закона, на терет расхода признаје се исправка вредности појединачних потраживања ако је од рока за њихову наплату прошло најмање 60 дана.

За износ расхода по основу исправке вредности појединачних потраживања из става 2. овог члана, који су били признати у пореском билансу, увећавају се приходи у пореском билансу у пореском периоду у коме обвезник изврши отпис вредности истих потраживања, ако није кумулативно испунио услове из става 1. овог члана (члан 16. став 3. Закона).

Сагласно члану 16. став 4. Закона, сва отписана, исправљена и друга потраживања која су призната као расход, а која се касније наплате, у моменту наплате улазе у приходе пореског обвезника.

2. Да ли се трошкови накнада запослених који су у непосредној вези са изградњом или набавком основних средстава признају за сврху обрачунавања пореске

амортизације и коришћења права на порески кредит за основна средства изграђена у сопственој режији?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-225/2012-04 од 12.11.2013. год.)

Материјална средства (некретнине, постројења и опрема) која, према прописима о рачуноводству и МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема, испуњавају услове да буду призната као средства, одмеравају се по својој набавној вредности, односно цени коштања. Набавна вредност (некретнина, постројења и опреме) састоји се од набавне цене увећане за све зависне трошкове набавке тј. трошкове који се могу директно приписати довођењу средства на локацију и у стање које је неопходно да би средство могло функционисати на начин на који то (у складу са усвојеном рачуноводственом политиком) очекује управа друштва (обвезника). С тим у вези, уколико се, сагласно прописима о рачуноводству и МРС 16, трошкови накнада запослених који су у непосредној вези са изградњом или набавком некретнине, постројења или опреме укључују у набавну вредност предметних средстава, тако исказана набавна вредност у пословним књигама обвезника признаје се и као набавна вредност за сврху обрачунавања пореске амортизације, као и пореског кредита по основу улагања извршених у некретнине, постројења и опрему, сагласно одредбама чл. 10. и 48. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 101/11, у даљем тексту: Закон).

***

Према одредбама члана 10. ст. 1. и 2. Закона, амортизација сталних средстава признаје се као расход у износу и на начин утврђен овим законом, при чему стална средства обухватају материјална средства чији је век трајања дужи од једне године и чија је појединачна набавна цена у време набавке већа од просечне месечне бруто зараде по запосленом у Републици, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, осим природних богатстава која се не троше, као и нематеријална средства, осим goodwill-а.

Сагласно одредби члана 10. став 3. Закона, средства из става 2. овог члана разврставају се у пет група са следећим амортизационим стопама: I група 2,5%; II група 10%; III група 15%; IV група 20%; V група 30%.

Према одредби члана 10. став 4. Закона, амортизација за стална средства разврстана у I групу утврђује се применом пропорционалне методе, на основицу коју чини набавна вредност средства, за свако средство посебно, а у случају када су стална средства из ове групе стечена у току пореског периода, утврђује се применом пропорционалне методе сразмерно времену од када је започет обрачун амортизације до краја пореског периода.

Амортизација за стална средства разврстана у групе II-V утврђује се применом дегресивне методе на

вредност средстава разврстаних по групама, при чему основицу за амортизацију тих средстава у првој години чини набавна вредност, а у наредним периодима неотписана вредност (члан 10. ст. 5. и 6. Закона).

Одредбама члана 48. ст. 1. и 2. Закона прописано је да се обвезнику који изврши улагања у некретнине, постројења, опрему или биолошка средства (у даљем тексту: основна средства) у сопственом власништву за обављање претежне делатности и делатности уписаних у оснивачки акт обвезника, односно наведених у другом акту обвезника, којим се одређују делатности које обвезник обавља, признаје право на порески кредит у висини од 20% (40% за мала правна лица) извршеног улагања, с тим што порески кредит не може бити већи од 50% (70% за мала правна лица) обрачунатог пореза у години у којој је извршено улагање.

Право на порески кредит по члану 48. Закона признаје се обвезнику за улагања извршена у одређеној години и по основу изградње основног средства у сопственој режији, а износ улагања по основу кога се остварује право на порески кредит признаје се у складу са признавањем ових износа према прописима о рачуноводству и МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема, односно у висини обрачунате цене коштања увећане за зависне трошкове који се могу приписати

довођењу предметног средства у стање функционалне приправности.

3. Третман расхода по основу уговорне казне у току 2009. године и прихода насталог у вези са тим расходом у току 2012. године

(Мишљење Министарства финансија, бр. 401-00-662/2013-04 од 12.11.2013. год.)

Према наводима из дописа, обвезник (извођач радова на изградњи објекта) је у току 2009. године у својим пословним књигама исказао расход по основу уговорне казне (наплаћене од стране инвеститора предметног објекта), а који (у складу са чланом 7а тачка б) Закона) није био признат у пореском билансу за ту годину. У наредном пореском периоду обвезник је против инвеститора покренуо судски спор који је окончан доношењем пресуде којом је суд обавезао инвеститора да обвезнику исплати новчани износ на име неосновано наплаћене уговорне казне. С тим у вези, обвезник је (на основу предметне пресуде) у 2012. години у пословним књигама исказао приход који, приликом утврђивања опорезиве добити за 2012. годину, представља опорезив приход у складу са Законом.

* * *

Одредбом члана 6. став 2. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 119/12, у даљем тексту: Закон) прописано је да се опорезива добит утврђује у пореском билансу усклађивањем добити обвезника исказане у билансу успеха, који је сачињен у складу са међународним рачуноводственим стандардима (МРС), односно међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ) и прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија, на начин утврђен овим законом.

У смислу члана 7. став 1. и члана 23. став 1. Закона, за утврђивање опорезиве добити признају се расходи и приходи у износима утврђеним билансом успеха, у складу са МРС, односно МСФИ и прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија, осим расхода и прихода за које је овим законом прописан други начин утврђивања.

Према одредби члана 7а тачка б) Закона, на терет расхода не признају се, између осталог, уговорне казне и пенали.

У складу са одредбом члана 25а став 2. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 47/13), приходи настали у вези са расходима који у пореском периоду нису били признати у складу са чланом 7а овог закона, не улазе у пореску основицу у пореском периоду у ком су исказани. Наведена законска одредба,

као таква, прописана је Законом о изменама и допунама Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 47/13) и примењује се на утврђивање, обрачунавање и плаћање пореске обавезе почев за 2013. годину.

4. Порески третман прихода који оствари нерезидентно правно лице од свог огранка преко ког обавља делатност на територији Републике Србије и то по основу накнаде исплаћене за закуп покретних ствари на територији Републике Србије, а на основу Споразума о зајму између Владе Републике Србије, као зајмопримца и Владе Републике Азербејџан, као зајмодавца, за финансирање деоница Љиг – Бољковци, Бољковци – Таково и Таково – Прељина аутопута Е – 763 у Републици Србији

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-01-372/2013-04 од 7.11.2013. год.)

У случају када нерезидентно правно лице оствари приход од свог огранка (преко ког обавља делатност на територији Републике Србије) и то по основу накнаде исплаћене за закуп покретних ствари на територији Републике Србије, обрачунава се и плаћа порез по решењу, сагласно одредби члана 40. став 6. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 47/13, у даљем тексту: Закон).

Законом о потврђивању Споразума о зајму између Владе Републике Србије као зајмопримца и Владе Републике Азербејџан као зајмодавца за финансирање деоница Љиг – Бољковци, Бољковци – Таково и Таково – Прељина аутопута Е – 763 у Републици Србији („Сл. гласник РС – Међународни уговори“, бр. 1/12 од 2. марта 2012. године, у даљем тексту: Споразум), који је ступио на снагу 10. марта 2012. године, утврђени су услови под којима се средства зајма користе за финансирање уговора о изградњи закљученог између обвезника Коридори Србије д.о.о. (Послодавац) и друштва са ограниченом одговорношћу организованог у складу са законима Републике Азербејџан Азвирт, укључујући огранак у Републици Србији (Извођач).

У делу 2. Зајам, тачка 2.1. Сврха зајма; коришћење средстава зајма, подтачка 2.1.6. Споразума, уређено је да се сви порези који могу бити уведени у Републици Србији на репатријацију добити и на сва друга плаћања дохотка у вези са изградњом деоница које су предмет уговора о изградњи, неће односити на Извођача.

У делу 4. Распољивост и исплата зајма, тач. 4.2. до 4.10. Споразума, предвиђено је, између осталог, да ће зајмопримац дати упутство зајмодавцу да у његово име и за његов рачун плати Извођачу све износе које Послодавац дугује Извођачу према уговору о изградњи у року од десет пословних дана од датума када зајмодавац прими документа у вези са релевантним добрима или услугама, и то: примерак комерцијалне фактуре издат од

стране Извођача и прописно одобрене од стране овлашћеног представника Послодавца, захтев за исплату прописно потписан од стране овлашћеног представника зајмопримца, зајмодавца, Послодавца и Извођача, као и друга документа која ће бити накнадно дефинисана, при чему се износ сваке исплате (која се може вршити само у периоду расположивости) књижи на рачун Извођача (Азвирта или његовог огранка у Републици Србији).

С тим у вези, уколико се у случају када огранак Азвирта исплаћује накнаду за закуп опреме својој нерезидентној централи ради о исплати износа који Послодавац дугује Извођачу, а који се измирује из средстава зајма и то на начин уређен у делу 4. Расположивост и исплата зајма Споразума, мишљење Министарства финансија је да се приликом исплате накнаде за закуп опреме у том конкретном случају не обрачунава и не плаћа порез по решењу прописан чланом 40. став 6. Закона.

* * *

Према одредби члана 40. став 6. Закона, која се примењује почев од 31. маја 2013. године, сходно одредби члана 20. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 47/13), а у вези са чланом 10. став 6. истог закона, порез по решењу обрачунава се и плаћа на приходе које по основу накнада за закуп и подзакуп непокретности и покретних ствари на територији Републике нерезидентни обвезник

остварује од лица које није дужно да обрачунава, обуставља и плаћа порез по одбитку.

У смислу одредбе члана 40. став 7. Закона, нерезидентни обвезник – прималац прихода из става 6. овог члана, дужан је да надлежном пореском органу, преко пореског пуномоћника одређеног у складу са прописима којима се уређује порески поступак и пореска администрација, поднесе пореску пријаву у року од 30 дана од дана остваривања прихода, на основу које надлежни порески орган доноси решење.

5. Обавеза обрачунавања и плаћања пореза по одбитку на камату исплаћену нерезидентном обвезнику у случају синдицираног уговора о кредиту

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-01-288/2013-04 од 5.11.2013. год.)

Према наводима из поднетог захтева за мишљење, банка – резидентно правно лице (у даљем тексту: банка) учествује у синдицираном уговору о кредиту по основу ког два нерезидентна обвезника (даваоци кредита) одобравају кредит резидентном правном лицу, при чему се пренос новчаних средстава врши посредством банке, тј. нерезидентни обвезници (даваоци кредита) преносе новчана средства банци, а банка кориснику кредита. Корисник кредита, новчани износ (на име главнице и камате) усмерава банци, која (потом) та средства преноси

нерезидентним обвезницима (даваоцима кредита). С тим у вези, корисник кредита (као порески плаћац) дужан је да приликом преноса новчаних средстава банци на име камате коју исплаћује нерезидентним обвезницима (даваоцима кредита), за сваког нерезидентног обвезника (даваоца кредита) понаособ, обрачуна, обустави и плати порез по одбитку, сагласно члану 71. став 1. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 47/13, у даљем тексту: Закон), а у вези члана 40. став 1. Закона.

***

Сагласно одредби члана 40. став 1. Закона, уколико међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено, порез на добит по одбитку по стопи од 20% обрачунава се и плаћа на приходе које оствари нерезидентни обвезник од резидентног правног лица по основу, између осталог, камата.

Порез по одбитку на приходе из члана 40. ст. 1, 2. и 3. овог закона за сваког обвезника и за сваки појединачно остварени, односно исплаћени приход исплатилац обрачунава, обуставља и уплаћује на прописане рачуне у моменту када је приход остварен, односно исплаћен (члан 71. став 1. Закона).

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Да ли се на рок за доношење подзаконских аката за потребе утврђивања пореза на имовину за 2014. годину, за чије доношење и објављивање је овлашћена јединица локалне самоуправе, може применити Закон о општем управном поступку?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00014/2014-04 од 24.1.2014. год.)

Пореска основица уређује се пореским законом. С тим у вези, Законом о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–СУС, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС и 47/13, у даљем тексту: Закон) уређена је основица пореза на имовину, што подразумева и у случају када јединица локалне самоуправе није најкасније до 30. новембра текуће године објавила акте за чије доношење и објављивање у том року је овлашћена и дужна према Закону (акт о

одређивању зона и најопремљеније зоне, акт о просечним ценама квадратног метра одговарајућих непокретности ...). Стога, по мишљењу Министарства финансија, Законом прописан рок за доношење тих аката истиче 30. новембра текуће године (као године која претходи години за коју се утврђује порез на имовину). Наиме, Министарство сматра да акти нису донети у прописаном року ако су донети након што је тај рок истекао.

Имајући у виду да су по Закону о општем управном поступку („Сл. лист СРЈ“, бр. 33/97 и 31/01 и „Сл. гласник РС“, бр. 30/10, у даљем тексту: ЗУП) дужни да поступају државни органи кад у управним стварима, непосредно примењујући прописе, решавају о правима, обавезама или правним интересима физичког лица, правног лица или друге странке, као и кад обављају друге послове утврђене тим законом, Министарство финансија сматра да се ЗУП не може применити на рок за доношење подзаконских аката о зонама, о најопремљенијој зони, односно о просечним ценама квадратног метра одговарајућих непокретности у зони у којој се налази непокретност који је прописан Законом.

* * *

Према одредби члана 36. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 47/13, у даљем тексту: Закон о изменама и допунама Закона), јединице локалне самоуправе дужне су да, након ступања на снагу овог закона, а најкасније до 30.

новембра 2013. године, за потребе утврђивања пореза на имовину за 2014. годину у складу са овим законом објаве:

- 1) одлуку о стопама пореза на имовину;
- 2) одлуку којом су одредиле зоне, са назнаком зона које се сматрају најопремљенијим, на својој територији;
- 3) акт којим су утврдиле просечне цене одговарајућих непокретности по зонама;
- 4) акт о коефицијентима за непокретности у зонама.

Ако ни у зонама, ни у граничним зонама није било промета одговарајућих непокретности у периоду од 1. јануара 2013. године до 30. септембра 2013. године, јединица локалне самоуправе дужна је да, у року из става 1. овог члана, објави просечну вредност квадратног метра одговарајућих непокретности на основу којих је за 2013. годину утврђена основица пореза на имовину за непокретности обвезника који не воде пословне књиге у најопремљенијој зони (члан 36. став 2. Закона о изменама и допунама Закона).

Према одредби члана 6. став 9. Закона, основица пореза на имовину за непокретност обвезника који не води пословне књиге у јединици локалне самоуправе која у складу са овим законом није одредила зоне једнака је основици пореза на имовину за текућу годину те, односно друге одговарајуће непокретности обвезника који не води пословне књиге, за одговарајућу површину.

Према одредби члана 7а став 1. Закона, јединица локалне самоуправе дужна је да објави акт којим се утврђују просечне цене одговарајућих непокретности у

зонама у складу са чланом 6. ст. 5. и 6. Закона до 30. новембра сваке текуће године, на начин на који се објављују њени општи акти.

У случају из члана 6. став 8. овог закона јединица локалне самоуправе дужна је да, до истека рока из става 1. овог члана, објави просечне цене одговарајућих непокретности на основу којих је за текућу годину утврђена основица пореза на имовину за непокретности обвезника који не воде пословне књиге и то у зони која је, према одлуци надлежног органа те јединице локалне самоуправе, утврђена као најопремљенија у смислу члана 6. став 3. овог закона (у даљем тексту: најопремљенија зона) – члан 7а став 2. Закона.

Јединица локалне самоуправе дужна је да објави акте којима се утврђују зоне, најопремљеније зоне, као и коефицијенти за непокретности у зонама, до 30. новембра текуће године на начин из става 1. овог члана, као и сваку промену тих аката (члан 7а став 4. Закона).

Ако јединица локалне самоуправе до истека рока из става 4. овог члана не објави коефицијенте за непокретности у зонама или их утврди преко максималног износа из става 4. овог члана, у случају из члана 6. став 8. овог закона основица пореза на имовину утврдиће се применом коефицијента из става 4. овог члана за непокретности у одговарајућој зони (члан 7а став 5. Закона).

Ако јединица локалне самоуправе не објави акт којим утврђује просечне цене одговарајућих непокретности у зонама до 30. новембра текуће године, као и

акт којим утврђује зоне и најопремљеније зоне у складу са ставом 4. овог члана, основица пореза на имовину на непокретности обвезника који води пословне књиге је књиговодствена вредност исказана на последњи дан пословне године обвезника у текућој години (члан 7а став 6. Закона).

Јединица локалне самоуправе дужна је да акте из ст. 1. до 4. овог члана и одлуку о стопама пореза на имовину објави и на својој интернет страни (члан 7а став 7. Закона).

Према одредби члана 1. ЗУП, по том закону дужни су да поступају државни органи кад у управним стварима, непосредно примењујући прописе, решавају о правима, обавезама или правним интересима физичког лица, правног лица или друге странке, као и кад обављају друге послове утврђене овим законом.

2. Да ли постоји основ за ослобођење од пореза на имовину за објекат који је оштећен дејством земљотреса?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00139/2014-04 од 23.1.2014. год.)

Законом о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–СУС, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС и 47/13, у даљем тексту: Закон) није прописан основ за ослобођење од

пореза на имовину за објекат који је оштећен дејством земљотреса, а фактички постоји.

С тим у вези, уколико дође до рушења објекта, у том случају престаје обавеза по основу пореза на имовину за тај објекат.

3. Да ли Специјална болница за плућне болести „Озрен“ Сокобања и Специјална болница за неспецифичне плућне болести Сокобања имају право на ослобођење од пореза на имовину за 2014. годину?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00422/2014-04 од 22.1.2014. год.)

Кад је на непокретности у Републици Србији конституисано и неко од права, државина или коришћење из члана 2. став 1. тач. 2) до 8) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–СУС, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС и 47/13, у даљем тексту: Закон), порез на имовину плаћа се на то право, државину или коришћење, а не на право својине.

С тим у вези, ако је болница ималац права (својине, односно коришћења) или држалац непокретности из члана 2. став 1. Закона на које се плаћа порез на имовину, та болница је обвезник пореза на имовину.

Имајући у виду да су Специјална болница за плућне болести „Озрен“ Сокобања и Специјална болница за неспецифичне плућне болести Сокобања наведене у списку корисника средстава за обавезно социјално осигурање који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора – ако користе непокретности у јавној својини, применом члана 12. став 1. тачка 1) Закона на те непокретности имају право на ослобођење од пореза на имовину за 2014. годину.

* * *

Према одредби члана 2. став 1. Закона, порез на имовину плаћа се на непокретности које се налазе на територији Републике Србије, и то на:

1) право својине, односно на право својине на земљишту површине преко 10 ари;

2) право закупа стана или стамбене зграде конституисано у корист физичких лица, у складу са законом којим је уређено становање, односно социјално становање, односно законом којим су уређене избеглице, за период дужи од једне године или на неодређено време;

3) право коришћења грађевинског земљишта површине преко 10 ари, у складу са законом којим се уређује правни режим грађевинског земљишта;

4) право коришћења непокретности у јавној својини од стране имаоца права коришћења, у складу са законом којим се уређује јавна својина;

5) коришћење непокретности у јавној својини од стране корисника непокретности, у складу са законом којим се уређује јавна својина;

6) државину непокретности на којој ималац права својине није познат или није одређен;

7) државину непокретности у јавној својини, без правног основа;

8) државину и коришћење непокретности по основу уговора о финансијском лизингу.

Кад на непокретности постоји неко од права, односно коришћење или државина, из члана 2. став 1. тач. 2) до 8) Закона, порез на имовину плаћа се на то право, односно на коришћење или државину, а не на право својине (члан 2. став 3. Закона).

Према одредби члана 4. став 1. Закона, обвезник пореза на имовину је правно и физичко лице које је на непокретности на територији Републике Србије:

1) ималац права из члана 2. став 1. тач. 1) до 4) Закона;

2) корисник непокретности у јавној својини из члана 2. став 1. тачка 5) Закона;

3) држалац непокретности из члана 2. став 1. тач. 6) и 7) Закона;

4) прималац лизинга из члана 2. став 1. тачка 8) Закона.

Порез на имовину не плаћа се на непокретности у јавној својини које користе директни и индиректни

корисници буџетских средстава, корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање и други корисници јавних средстава који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора, према прописима којима се уређује буџетски систем, осим јавних предузећа (члан 12. став 1. тачка 1) Закона).

Одредбом члана 8. став 1. Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС“, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13–исправка и 108/13) прописано је да министар посебним актом, на основу предлога Управе за трезор, утврђује списак корисника јавних средстава, у оквиру којег се посебно евидентирају директни и индиректни корисници средстава буџета Републике Србије, односно буџета локалне власти, корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање, јавне агенције, организације на које се примењују прописи о јавним агенцијама или су контролисане од стране државе, као и други корисници јавних средстава који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора (у даљем тексту: корисници јавних средстава који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора), на основу података Агенције за привредне регистре, односно одговарајућег регистра, као и корисници јавних средстава који нису укључени у систем консолидованог рачуна трезора, а припадају јавном сектору.

Правилником о Списку корисника јавних средстава („Сл. гласник РС“, бр. 120/13), у Списак корисника јавних средстава у део I Корисници јавних средстава који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора – део Корисници средстава за обавезно социјално осигурање укључени су, између осталих, Специјална болница за плућне болести „Озрен“ Сокобања и Специјална болница за неспецифичне плућне болести Сокобања.

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Основица пореза на зараде запослених који су упућени на рад у дипломатско-конзуларна представништва од стране Министарства спољних послова

(Мишљење Министарства финансија, бр. 401-00-1165/2013-04 од 22.1.2014. год.)

Основицу пореза на зараде запослених (физичких лица – резидената Републике Србије), који су упућени на рад у дипломатско-конзуларна представништва од стране Министарства спољних послова, чини исплаћени новчани износ зараде за извршени рад у складу са одредбом члана 15б Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11–УС, 93/12, 114/12-УС, 47/13, 48/13–исправка и 108/13, у даљем тексту: ЗПДГ). С тим у вези, у основицу пореза на зараде за наведена лица не урачунава се износ накнаде за увећане трошкове живота и услове рада који им се исплаћује у складу са прописима који се примењују на утврђивање зараде (плате)

запослених у дипломатско-конзуларним представништвима у иностранству.

Поред тога, Министарство финансија напомиње да се исплаћеним новчаним износом зараде за извршени рад не сматра износ зараде који би запослени у дипломатско-конзуларном представништву остварио на истим или сличним пословима у Републици.

2. Признавање права на личне одбитке обвезнику годишњег пореза на доходак грађана за издржаване чланове породице, а у вези са утврђивањем основице годишњег пореза на доходак грађана за 2008. годину

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-01-71/2013-04 од 4.11.2013. год.)

Опорезивање годишњим порезом на доходак грађана по основу прихода који су остварени у 2008. години утврђује се према одредбама Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06 и 65/06–исправка, у даљем тексту: Закон), сагласно начелу временског важења пореских прописа по којем се пореска обавеза утврђује на основу прописа који су били на снази у време њеног настанка.

Сходно томе, физичко лице – обвезник годишњег пореза на доходак грађана за 2008. годину, које је, сагласно правоснажној судској пресуди о разводу брака са поверавањем деце на чување и васпитање, на име свог дела доприноса за издржавање малолетне деце плаћало

одређени месечни износ од својих укупних месечних примања, при утврђивању основице годишњег пореза на доходак грађана за ту годину, има право на признавање личних одбитака за издржаване чланове породице (конкретно, малолетну децу), с тим да укупан износ личних одбитака не може бити већи од 50% дохотка за опорезивање.

***

Према члану 10. став 1. Закона, издржаваним члановима породице сматрају се лица која обвезник издржава, и то:

- 1) малолетна деца, односно усвојеници;
- 2) деца, односно усвојеници на редовном школовању или за време незапослености, ако са обвезником живе у домаћинству;
- 3) унуци, ако их родитељи не издржавају и ако живе у домаћинству са обвезником;
- 4) брачни друг;
- 5) родитељи, односно усвојиоци.

Према одредби члана 88. став 1. Закона, основица годишњег пореза на доходак грађана је опорезиви доходак, који чини разлика између дохотка за опорезивање из члана 87. став 8. тог закона и личних одбитака који износе:

- 1) за пореског обвезника – 40% од просечне годишње зараде по запосленом исплаћене у Републици у години за коју се утврђује порез, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике;
- 2) за издржаваног члана породице – 15% од просечне годишње зараде по запосленом исплаћене у

Републици у години за коју се утврђује порез, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике, по члану.

Укупан износ личних одбитака не може бити већи од 50% дохотка за опорезивање, сагласно одредби члана 88. став 2. Закона.

Према одредби члана 5. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02, 84/02–исправка, 23/03–исправка, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05–др. закон, 62/06–др. закон, 61/07, 20/09, 72/09–др. закон, 53/10, 101/11, 2/12–исправка, 93/12 и 47/13), сагласно начелу временског важења пореских прописа, пореска обавеза утврђује се на основу прописа који су били на снази у време њеног настанка, осим ако је, у складу са уставом и законом, за поједине одредбе закона прописано да имају повратно дејство.

- 3. а) Порески третман капиталног добитка оствареног у 2011. години по основу продаје непокретности стечене наслеђем, у случају када физичко лице новчана средства остварена продајом непокретности уложи у решавање стамбеног питања члана породице, односно домаћинства**
- б) Шта се подразумева под решавањем стамбеног питања у предметном смислу?**
- в) Шта се сматра доказима о решавању стамбеног питања обвезника или члана његове породице?**

г) Како се доказују трошкови по основу улагања у непокретност којом се решава стамбено питање обвезника или члана његове породице?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-707/2013-04 од 1.11.2013. год.)

Како је, у конкретном случају, приход од продаје непокретности (коју је физичко лице стекло наслеђем) остварен у 2011. години, као и да је улагање новчаних средстава остварених продајом те непокретности, у циљу решавања стамбеног питања члана породице, односно домаћинства, извршено током те исте године када је на снази био Закон о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11 и 91/11–УС, у даљем тексту: Закон), порески третман тако оствареног прихода од продаје непокретности, као и остваривање права на пореско ослобођење у случају решавања стамбеног питања члана породице, односно домаћинства, утврђује се сагласно одредбама тог Закона.

а) Капитални добитак који физичко лице оствари продајом непокретности, која је стечена наслеђем од оставиоца који је непокретност стекао пре 24. јануара 1994. године, утврђује решењем надлежни порески орган као разлику између продајне цене непокретности (уговорена цена, односно тржишна цена, без пореза на пренос апсолутних права) и њене набавне цене као тржишне вредности непокретности на дан 24. јануара

1994. године, усклађене према одредбама Закона. Приликом утврђивања продајне цене непокретности, за сврху одређивања капиталног добитка, као уговорена, односно тржишна цена узима се цена без пореза на пренос апсолутних права.

Наиме, капиталним добитком сматра се приход који обвезник оствари продајом, односно другим преносом уз накнаду стварних права на непокретностима (члан 72. став 1. тачка 1) Закона).

Капитални добитак представља разлику између продајне цене права, удела, односно хартија од вредности и њихове набавне цене усклађене према одредбама Закона (члан 72. став 5. Закона).

Продајном ценом, за сврху одређивања капиталног добитка у смислу Закона, сматра се уговорена цена, односно тржишна цена коју утврђује надлежни порески орган ако оцени да је уговорена цена нижа од тржишне, при чему се као уговорена, односно тржишна цена узима цена без пореза на пренос апсолутних права (члан 73. ст. 1. и 2. Закона).

Набавном ценом, за сврху одређивања капиталног добитка у смислу Закона, сматра се цена по којој је обвезник стекао право, удео или хартију од вредности, односно цена коју је утврдио порески орган у складу са Законом (члан 74. став 1. Закона). Набавна цена увећава се годишњим индексом потрошачких цена од дана стицања до дана продаје, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике, а у случају непокретности и умањује по основу амортизације, обрачунате применом пропорционалне методе по стопи

из номенклатуре средстава за амортизацију (члан 74. став 8. Закона).

Ако је обвезник право, удео или хартију од вредности стекао поклоном или наслеђем од поклонодавца, односно оставиоца који је то право, удео или хартију од вредности стекао пре 24. јануара 1994. године, набавна цена утврдиће се према тржишној вредности тог права, удела или хартије од вредности на дан 24. јануара 1994. године, сагласно одредби члана 75. став 2. Закона.

Порез на капиталне добитке уврђује решењем надлежни порески орган на основу података из пореске пријаве. Ако обвезник не поднесе пореску пријаву, пореска обавеза се утврђује на основу података о оствареном капиталном добитку којим располаже надлежни порески орган (члан 115. Закона).

б) Под решавањем стамбеног питања сматра се куповина стана, изградња, размена станова, претварање заједничких просторија зграде у стамбену јединицу, надзиђивање, доградња, реконструкција, адаптација и други одговарајући начин решавања стамбеног питања сагласно одредбама правилника који ближе уређује критеријуме за остваривање права на ослобођење од плаћања пореза на капитални добитак.

Сагласно члану 79. ст. 1. и 2. Закона, обвезник који средства остварена продајом непокретности у року од 90 дана од дана продаје уложи у решавање свог стамбеног питања и стамбеног питања чланова своје породице, односно домаћинства, ослобађа се пореза на остварени

капитални добитак, с тим да уколико у том року не реши стамбено питање, већ у року од 12 месеци од дана продаје непокретности средства остварена продајом непокретности уложи за решавање свог стамбеног питања и стамбеног питања чланова своје породице, односно домаћинства, том обвезнику извршиће се повраћај плаћеног пореза на капитални добитак.

Остваривање права на пореско ослобођење ближе је уређено Правилником о критеријумима за остваривање права на ослобођење од плаћања пореза на капитални добитак („Сл. гласник РС“, бр. 38/01, у даљем тексту: Правилник).

Под решавањем стамбеног питања, према одредби члана 2. Правилника, сматра се:

1) куповина или изградња стана, односно породичне стамбене зграде за обвезника или члана његове породице, односно домаћинства који нема решено стамбено питање (подстанар, станује код својих родитеља или родитеља брачног друга, има неодговарајући стан по површини или по структури и др.);

2) куповина или изградња стана за обвезника или члана његове породице, односно домаћинства, којом се побољшавају услови становања (промена локације, бољи квалитет стана или стамбене зграде у којој се налази стан и сл.);

3) куповина или изградња две или више стамбених јединицау функцији раздвајања, односно цепања домаћинства (одвајање деце од родитеља, развод брака, решавање сувласничких односа и др.);

4) куповина или изградња једне стамбене јединице, уместо две или више јединица, ради спајања домаћинства (родитељи и деца, лица која су склопила брак и др.);

5) размена станова;

6) претварање заједничких просторија зграде у стамбену јединицу, надзиђивање, доградња, реконструкција, адаптација и сл;

7) други одговарајући начин решавања стамбеног питања.

Право на пореско ослобођење остварује се улагањем средстава од продаје непокретности у одговарајућу стамбену површину, према следећим критеријумима:

– за самца – до 45m²;

– за сваког наредног члана породичног домаћинства – још по 20m².

в) У поступку утврђивања права на пореско ослобођење од пореза на капитални добитак по основу решавања стамбеног питања, сагласно одредби члана 4. став 1. Правилника, обвезник подноси надлежном пореском органу доказе о решавању својег стамбеног питања или стамбеног питања члана своје породице, односно домаћинства.

Доказима о решавању стамбеног питања обвезника или члана његове породице, односно домаћинства подразумевају се закључени и од стране суда оверени уговори о куповини другог стана, уговори о градњи (са

грађевинском дозволом и другом документацијом), фактуре, односно рачуни о набавци материјала, оверене писмене изјаве обвезника, односно члана његове породице или домаћинства, као и друга доказна средства, којима се утврђује да су средства остварена продајом непокретности уложена у решавање стамбеног питања (члан 4. став 2. Правилника).

Ако обвезник решава стамбено питање члана своје породице или домаћинства, поред наведених доказа, надлежном пореском органу подноси и доказе из којих се неспорно може утврдити да средствима која је он остварио продајом непокретности решава стамбено питање члана породице, односно домаћинства (уговор о поклону, оверена писмена изјава и сл.), као и доказ да члан породице, односно домаћинства по том основу стиче право својине или друго стварно право на непокретности на своје име (члан 4. став 3. Правилника).

г) Трошковима по основу улагања у непокретност сматрају се документовани трошкови које обвезник може да презентује пореском органу и из којих се неспорно може утврдити да је средства која је остварио продајом непокретности уложио у решавање стамбеног питања члана породице, односно домаћинства. Документовани трошкови који су настали у непосредној вези са реализацијом банкарског стамбеног кредита, са становишта утврђивања пореске обавезе сматрају се трошковима решавања стамбеног питања.

Поред тога, Министарство финансија указује да се трошкови опремања стана стварима покућства (нпр. бела техника, намештај и сл.) не сматрају трошковима по основу решавања стамбеног питања физичког лица.

4. Порески третман капиталног добитка у случају продаје непокретности стечене по основу права на враћање одузете имовине

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-682/2012-04 од 30.10.2013. год.)

Приход који по основу промета уз накнаду (продаје) непокретности, која је стечена по основу права на враћање одузете имовине по одредбама Закона о враћању одузете имовине и обештећењу („Сл. гласник РС“, бр. 72/11), оствари физичко лице коме је имовина враћена, као разлику између продајне цене те непокретности (вредности по којој је физичко лице продало предметну непокретност) и њене набавне вредности (вредност непокретности коју је као враћену имовину стекло физичко лице), предмет је опорезивања порезом на капитални добитак. За сврху одређивања капиталног добитка по основу продаје тако стечене непокретности, набавном ценом сматра се вредност непокретности на дан стицања увећана годишњим индексом потрошачких цена од дана стицања до дана преноса према подацима републичког органа надлежног за послове статистике.

* * *

Према одредби члана 72. став 1. тачка 1) Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11–УС, 93/12, 114/12–УС, 47/13 и 48/13–исправка, у даљем тексту: Закон), капитални добитак, односно губитак у смислу тог закона представља разлику између продајне и набавне цене остварене преносом стварних права на непокретностима.

Продајном ценом за сврху одређивања капиталног добитка, у смислу Закона, сматра се уговорена цена, односно тржишна цена коју утврђује надлежни порески орган ако оцени да је уговорена цена нижа од тржишне, при чему се као уговорена, односно тржишна цена узима цена без пореза на пренос апсолутних права (члан 73. ст. 1. и 2. Закона).

Набавном ценом за сврху одређивања капиталног добитка, у смислу Закона, сматра се цена по којој је обвезник стекао право, удео или хартију од вредности (члан 74. став 1. Закона).

Набавна цена из става 1. овог члана увећава се годишњим индексом потрошачких цена од дана стицања до дана преноса, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике (члан 74. став 8. Закона).

Под преносом права, удела и хартија од вредности, према одредби члана 72. став 2. Закона, сматра се продаја или други пренос уз новчану или неновчану накнаду.

Обвезник пореза на капитални добитак је свако физичко лице, укључујући и предузетника, које је извршило пренос права, удела и хартија од вредности (члан 72. став 3. Закона).

5. Порески третман зараде запослених особа са инвалидитетом у предузећима за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-36/2013-04 од 30.10.2013. год.)

Зарада запосленог, као бруто категорија, у себи садржи порез на доходак грађана и доприносе за обавезно социјално осигурање који се плаћају из зараде запосленог. Према одредби члана 21. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11–УС, 93/12, 114/12–УС, 47/13 и 48/13–исправка, у даљем тексту: Закон) не плаћа се порез на зараду коју оствари особа са инвалидитетом запослена у предузећу за радно оспособљавање и запошљавање особа са инвалидитетом (која је као физичко лице порески обвезник по основу прихода из радног односа – зараде). Према томе, како је реч о пореском ослобођењу које се односи на зараду физичког лица – особе са инвалидитетом запослене у предузећу за радно оспособљавање и запошљавање особа са инвалидитетом,

износ по основу пореза на доходак грађана на ту зараду који послодавац обрачунава али не плаћа, остаје као приход физичком лицу – особи са инвалидитетом (тај износ de facto увећава тзв. нето зараду која се исплаћује том физичком лицу).

***

Према члану 105. став 1. Закона о раду („Сл. гласник РС“, бр. 24/05, 61/05, 54/09 и 32/13) зарада се састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, зараде по основу доприноса запосленог пословном успеху послодавца (награде, бонуси и сл.) и других примања по основу радног односа, у складу са општим актом и уговором о раду. Под зарадом, у смислу става 1. овог члана, сматра се зарада која садржи порез и доприносе који се плаћају из зараде.

Сагласно одредби члана 15. Закона, обвезник пореза на зараде је физичко лице које остварује зараду.

Одредбом члана 21. Закона прописано је да се не плаћа порез на зараде особа са инвалидитетом запослених у предузећу за радно оспособљавање и запошљавање особа са инвалидитетом.

Порез на зараде обрачунава се и плаћа по одбитку, сагласно одредбама чл. 99. и 101. Закона, тако да за сваког обвезника и за сваки појединачно исплаћени приход, послодавац као исплатилац, порез обрачунава, обуставља и уплаћује на прописане рачуне у моменту исплате прихода, у складу са прописима који важе на дан исплате прихода.

РЕПУБЛИЧКЕ АДМИНИСТРАТИВНЕ ТАКСЕ

1. Поступак повраћаја дела/целог износа наплаћене републичке административне таксе

(Мишљење Министарства финансија, бр. 434-00-28/2013-04 од 10.1.2014. год.)

Законом о републичким административним таксама („Сл. гласник РС“, бр. 43/03, 51/03–исправка, 53/04, 42/05, 61/05, 101/05–др. закон, 42/06, 47/07, 54/08, 5/09, 54/09, 35/10, 50/11, 70/11, 55/12, 93/12, 47/13 и 65/13–др. закон, у даљем тексту: Закон) уређују се републичке административне таксе. Приход од такси прописаних овим законом припада буџету Републике Србије. Закон не уређује поступак повраћаја више или погрешно наплаћене таксе, већ садржи упућујућу одредбу на сходну примену прописа којима се уређује порески поступак и пореска администрација (члан 17. став 1. Закона).

Одредбама члана 60. Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС“, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12,

62/13, 63–исправка и 108/13) прописано је да се повраћај више или погрешно наплаћених буџетских прихода врши на терет уплатног рачуна прихода. Ако је од обвезника наплаћено више прихода односно ако је основ за наплату био погрешан, извршиће се повраћај у складу са законом којим се уређује наплата јавних прихода.

Правилником о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна („Сл. гласник РС“, бр. 104/11, 10/12, 18/12, 95/12, 99/12, 22/13, 48/13, 61/13, 106/13 и 120/13), у члану 23. уређен је поступак повраћаја више или погрешно уплаћених јавних прихода.

УМАЊЕЊЕ НЕТО ПРИХОДА ЛИЦА У ЈАВНОМ СЕКТОРУ

1. а) Услови које би требало да испуни привредно друштво да не би примењивало Закон о умањењу нето прихода лица у јавном сектору

б) Како су дефинисана правна лица која су сврстана у јавни сектор у вези са применом Закона о умањењу нето прихода лица у јавном сектору?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 401-00-1180/2013-04 од 28.1.2014. год.)

а) Према члану 1. Закона о умањењу нето прихода лица у јавном сектору („Сл. гласник РС“, бр. 108/13, у даљем тексту: Закон), овај закон примењује се на све исплате које су Законом дефинисане као зарада, односно друга примања запослених, односно ангажованих лица у јавном сектору, осим у оним привредним друштвима која истовремено испуњавају следеће услове:

1) да од 1. јануара 2010. године нису примила ниједан вид државне помоћи;

2) да у последњих пет годишњих финансијских извештаја нису исказала губитак;

3) да послују у условима тржишне конкуренције са привредним друштвима која нису у јавном сектору Републике Србије.

Сагласно наведеном, Закон се примењује на зараду, односно друга примања запослених, односно ангажованих лица у привредном друштву које је у неком од последњих пет годишњих финансијских извештаја исказало губитак, независно од тога из којих средстава је извршено покриће губитка.

б) Правна лица над којима Република Србија, аутономна покрајина, односно локална самоуправа има директну или индиректну контролу над више од 50% капитала или више од 50% гласова у органима управљања сврстана су у јавни сектор Републике Србије сагласно одредби члана 2. став 1. тачка 1) подтачка (б) Закона.

ФИНАНСИЈСКИ СИСТЕМ

РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈА

1. Да ли је правно лице које је на основу финансијских извештаја за 2012. годину класификовано као средње правно лице, а које би на основу новог Закона о рачуноводству било разврстано као мало правно лице на основу пословних података из 2012. године, обвезник ревизије финансијских извештаја за 2013. годину?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-216/2013-16 од 25.12.2013. год.)

Одредбама члана 7. ст. 2–5. Закона о рачуноводству и ревизији („Сл. гласник РС“, бр. 46/06, 111/09 и 99/11–др. закон) који је у овом делу престао да важи 24. јула 2013. године, прописани су критеријуми и висина параметара у оквиру критеријума за разврставање правних лица на велика, средња и мала, с тим да разврставање врши правно лице самостално на дан састављања финансијских извештаја и добијене податке користи за наредну пословну годину.

Одредбама члана 6. новог Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС“, бр. 62/13), који је ступио на снагу 24.

јула 2013. године, прописани су критеријуми и висина параметара у оквиру критеријума за разврставање правних лица на велика, средња, мала и микро која се у великој мери разликују од претходног законског решења, с тим да, као и у претходном законском решењу, разврставање врши правно лице самостално на дан састављања финансијских извештаја и добијене податке користи за наредну пословну годину.

Одредбама члана 37. Закона о рачуноводству и ревизији („Сл. гласник РС“, бр. 46/06, 111/09 и 99/11–др. закон), које се примењују и на ревизију финансијских извештаја за 2013. годину, прописано је да је ревизија редовних годишњих финансијских извештаја обавезна за велика и средња правна лица, као и за мала правна лица која јавном понудом издају хартије од вредности или чијим се хартијама тргује на организованом тржишту хартија од вредности. Ревизија консолидованих финансијских извештаја обавезна је за матична правна лица која састављају консолидоване финансијске извештаје у складу са чланом 27. овог закона.

Примена одредби члана 21. новог Закона о ревизији („Сл. гласник РС“, број 62/13), који је ступио на снагу 24. јула 2013. године, којим се уређују питања у вези са обавезом ревизије финансијских извештаја (обвезници ревизије), је у смислу члана 112. овог закона одложена, тако да се исте примењују почев од ревизије финансијских извештаја за 2014. годину.

Имајући у виду наведено, као и чињеницу да је сагласно наводима из захтева за мишљење клијент према

подацима из финансијских извештаја за 2012. годину разврстан у средње правно лице у складу са тада важећим одредбама Закона о рачуноводству и ревизији („Сл. гласник РС“, бр. 46/06, 111/09 и 99/11–др. закон), а да се подаци о разврставању користе за наредну пословну годину, мишљење Министарства финансија је да је исти у обавези да изврши ревизију својих финансијских извештаја за 2013. годину, с обзиром да је у складу са одредбама члана 37. тог закона, које се примењују и на ревизију финансијских извештаја за 2013. годину, обвезник ревизије и средње правно лице.

2. Примена одредби новог Закона о рачуноводству и новог Закона о ревизији

I.1) Да ли сет финансијских извештаја правних лица који се састављају на дан пре 31. децембра 2014. године и достављају АПР обухвата и образац „Статистички анекс“?

• **Који је обим финансијских извештаја који састављају „друга правна лица“ на дан пре 31. децембра 2014. године?**

• **Састављање ванредних финансијских извештаја почев од 24. јула 2013. године**

I.2) Које критеријуме за разврставање морају да примене правна лица чија је пословна година различита од календарске, а састављала су своје годишње финансијске извештаје на дан 30. 6. 2013. године?

I.3) Како се разврставају факторинг друштва?

I.4) Веродостојноост укупних резултата обраде финансијских извештаја коју врши АПР с обзиром на постојање правних лица којима је пословна година различита од календарске

I.5) Да ли су правна лица која примењују пословну годину различиту од календарске обвезници ревизије финансијских извештаја који се састављају у 2014. години?

II.1) Да ли су цркве и верске заједнице обавезне да воде пословне књиге у складу са новим Законом о рачуноводству?

II.2) Да ли ће подзаконским актима бити прописани посебни обрасци за састављање консолидованих финансијских извештаја?

II.3) Да ли се банке и друге финансијске институције које се налазе у стечају или ликвидацији сматрају великим правним лицима?

II.4) Која правила за вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја ће примењивати факторинг друштва?

II.5) Да ли су друга правна лица дужна да примењују МРС/МСФИ приликом састављања консолидованих финансијских извештаја?

II.6) Достављање финансијских извештаја и статистичких података АПР-у искључиво у електронском облику

II.7) Третман накнада које наплаћује Агенција за привредне регистре, а које се односе на непосредно пружене јавне услуге, као и припадност тих прихода

II.8) Да ли постоји обавеза ревизије финансијских извештаја за новоосновано правно лице за пословну годину у којој је основано?

II.9) Да ли обавези ревизије финансијских извештаја подлежу и субјекти који нису дефинисани Законом о ревизији уколико је неким другим прописом уведена обавеза ревизије и за те правне субјекте?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-102/2013-16 од 21.11.2013. год.)

I

I.1) У складу са одредбама члана 52. Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС“, бр. 62/13), финансијски извештаји свих правних лица који су састављени на дан пре 31. децембра 2014. године, састављају се и достављају Агенцији за привредне регистре (у даљем тексту: АПР) у складу са подзаконским актима донетим на основу старог Закона о рачуноводству и ревизији („Сл. гласник РС“, бр. 46/06, 111/09 и 99/11–др. закон). Самим тим и образац „Статистички анекс“, који је саставни део тих извештаја, обавезно се саставља и доставља АПР-у, под условом да је финансијски извештај састављен пре 31. децембра 2014. године.

• Годишњи финансијски извештаји правних лица (независно од њихове величине и категорије којој припадају), који се састављају на дан пре 31. децембра

2014. године, састављају се на начин и у обиму прописаним старим Законом о рачуноводству и ревизији („Сл. гласник РС“, бр. 46/06, 111/09 и 99/11–др. закон). С тим у вези, велика и средња правна лица састављају пуни сет („Биланс стања“, „Биланс успеха“, „Извештај о променама на капиталу“, „Извештај о токовима готовине“, „Напомене“ и „Статистички анекс“), а мала правна лица скраћени сет финансијских извештаја („Биланс стања“, „Биланс успеха“ и „Статистички анекс“). Имајући у виду да старим законом није посебно дефинисана категорија „друга правна лица“, односно обим финансијских извештаја који она састављају, ова правна лица састављају финансијске извештаје на дан пре 31. децембра 2014. године у пуном или скраћеном обиму – у зависности од величине у коју је конкретно правно лице разврстано.

- У складу са одредбама члана 2. тачка 11. новог Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС“, бр. 62/13), почев од 24. јула 2013. године (дан ступања на снагу закона), правна лица која састављају ванредне финансијске извештаје обавезно састављају искључиво два извештаја: „Биланс стања“ и „Биланс успеха“, и то са стањем на дан који претходи дану уписа статусне промене, дану отварања, односно закључења стечајног поступка или покретања, односно закључења поступка ликвидације. Наведени извештаји који се састављају на дан пре 31. децембра 2014. године, састављају се на

обрасцима „Биланс стања“ и „Биланс успеха“, у складу са подзаконским актима донетим на основу старог Закона о рачуноводству и ревизији („Сл. гласник РС“, бр. 46/06, 111/09 и 99/11–др. закон).

- У вези са питањем које се односи на састављање ванредних финансијских извештаја, Министарство финансија указује на то да је сврха састављања ванредних финансијских извештаја, са аспекта Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС“, бр. 62/13), да се јавност упозна о статусним променама до којих је дошло у правном лицу, за разлику од Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС“, бр. 36/11 и 99/11) где је реч о финансијском извештају на основу којег власници (акционари) извршавају ту статусну промену. Министарство финансија напомиње и да је решење у новом Закону о рачуноводству у смислу промене дана на који се састављају ванредни финансијски извештаји (*дан који претходи дану уписа стипитусне промене у регистар* у односу на раније решење: на дан утврђен у одлуци о статусној промени), управо и дефинисано ради прецизирања, тј. да се не би дешавало да правно лице донесе одлуку о статусној промени на одређени дан, а да тек након месец или више дана статусна промена буде уписана у надлежни регистар.

I.2) Правна лица која имају различиту пословну годину од календарске, а састављали су своје годишње

финансијске извештаје на дан 30.6.2013. године, била су обавезна да примењују критеријуме за разврставање из старог Закона о рачуноводству и ревизији („Сл. гласник РС“, бр. 46/06, 111/09 и 99/11–др. закон), с обзиром да на тај дан, на који је састављен финансијски извештај, нису важиле одредбе новог Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС“, бр. 62/13), који је ступио на снагу 24. јула 2013. године.

1.3) Факторинг друштва се у смислу члана 6. став 12. Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС“, бр. 62/13) сматрају великим правним лицима. Међутим, уколико се привредна друштва која желе да се баве пословима факторинга не усагласе са новим Законом о факторингу („Сл. гласник РС“, бр. 62/13) до 31.12.2013. године (крајњи рок за усклађивање њиховог пословања са Законом о факторингу је 24.01.2014. године), односно не добију решење Министарства финансија да могу обављати послове факторинга, то аутоматски значи да се у конкретном случају не ради о факторинг друштвима, односно да се иста не морају сматрати „великим правним лицима“ у смислу Закона о рачуноводству. У овом случају, привредна друштва која се нису ускладила са одредбама Закона о факторингу до 31.12.2013. године, имаће обавезу да одреде своју величину, односно да се разврстају у складу са критеријумима прописаним Законом о рачуноводству.

Привредна друштва која се ускладе са одредбама Закона о факторингу до 31.12.2013. године, сматраће се

„великим правним лицима“ у смислу Закона о рачуноводству, односно биће у обавези да достављају финансијске извештаје у пуном обиму за 2013. годину (јер је члан 6. став 12. Закона о рачуноводству, којим су факторинг друштва дефинисана као „велика правна лица“, ступио на снагу 24. јула 2013. године), у складу са подзаконским актима донетим на основу старог Закона о рачуноводству и ревизији („Сл. гласник РС“, бр. 46/06, 111/09 и 99/11–др. закон).

I.4) Министарство финансија указује да је Законом о рачуноводству (на исти начин као у претходном законском решењу) правним лицима дата могућност да своје финансијске извештаје састављају за пословну годину која је различита од календарске. С тим у вези, мишљење Министарства је да релативно мали број правних лица (око 40), који има дозволу за коришћење пословне године различите од календарске, не може значајно да утиче на укупне резултате обраде финансијских извештаја преко 150.000 привредних субјеката. Новим Законом о рачуноводству, између осталог и услед наведеног, уведена је обавеза достављања података за статистичке и друге потребе свим правним лицима (укључујући и она која имају пословну годину различиту од календарске), почев од финансијских извештаја за 2014. годину. Наведени подаци се достављају АПР-у до краја фебруара текуће године за претходну (календарску) годину, ради обезбеђивања макроекономских

података и упоредивости података свих правних лица која састављају финансијске извештаје у Србији.

I.5) Одредбама члана 21. дефинише се обавезност ревизије финансијских извештаја у смислу Закона о ревизији („Сл. гласник РС“, бр. 62/13). Ревизија је обавезна за редовне годишње финансијске извештаје великих и средњих правних лица разврстаних у складу са законом којим се уређује рачуноводство, јавних друштава у складу са законом којим се уређује тржиште капитала независно од њихове величине, као и свих правних лица, односно предузетника чији укупан пословни приход остварен у претходној пословној години прелази 4.400.000 ЕУР у динарској противвредности. Ревизија је обавезна и за матична правна лица која састављају консолидоване финансијске извештаје у складу са законом којим се уређује рачуноводство.

Одредбама члана 112. предвиђа се одложена примена појединих одредби овог закона. С тим у вези, одредбе којима се утврђују рок за закључивање и садржина уговора о обављању ревизије, критеријуми за осигурање од одговорности за штету која може настати у вези са обављањем ревизије, одредбе којима се уређује обавеза ревизије (обвезници ревизије), као и одредбе којима се забрањује обављање ревизије у Законом предвиђеним ситуацијама, примењују се почев од ревизије финансијских извештаја за 2014. годину.

Имајући у виду наведено, као и чињеницу да је Закон ступио на снагу 24. јула 2013. године, мишљење Министарства финансија је да су сва правна лица која

примењују пословну годину различиту од календарске и по том основу састављају финансијске извештаје, обвезници ревизије финансијских извештаја који се састављају у 2014. години у смислу члана 21. Закона, само уколико су од дана ступања на снагу Закона и касније у току 2013. године, закључила претходну и отпочела нову пословну годину.

II

II.1) У складу са одредбама члана 2. тачка 2) Закона о рачуноводству, цркве и верске заједнице дефинисане су у оквиру категорије других правних лица и као такве су обвезници примене овог закона само у делу обављања привредне или друге делатности у складу са прописима којима је уређено обављање тих делатности.

Цркве и верске заједнице, осим у делу обављања привредне или друге делатности, изузете су од примене закона, у складу са мишљењем Канцеларије за сарадњу с црквама и верским заједницама Владе, које је достављено у поступку израде закона и тиче се Уставом и законом (Закон о црквама и верским заједницама) загарантоване аутономије цркава и верских заједница.

Наиме, одредбама члана 11. став 2. и члана 44. став 1. Устава Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 98/06) прописано је да су цркве и верске заједнице одвојене од државе, док је чланом 44. став 2. предвиђено да су цркве и верске заједнице слободне да самостално уређују своју унутрашњу организацију, верске послове, да јавно врше верске обреде, да оснивају верске школе, социјалне и

добротворне установе и да њима управљају, у складу са законом. Министарство финансија напомиње да је Законом о црквама и верским заједницама („Сл. гласник РС“, бр. 36/06), чланом 26. став 2. изричито прописано да цркве и верске заједнице самостално управљају својом имовином и новчаним средствима, у складу са сопственим аутономним прописима чиме је законодавац искључио могућност да се законом уреди рачуноводство, односно чиме је јасно утврдио смисао, суштину и обим аутономије цркава и верских заједница у погледу управљања новчаним средствима, а самим тим и рачуноводства чији би предмет била та средства.

Наведена одредба (члан 2. тачка 2) Закона о рачуноводству односи се нпр. на цркве и верске заједнице које користе непокретности у својини ради обављања привредне или друге делатности, у складу са прописима којима је уређено обављање тих делатности, и у том случају су обавезне да воде пословне књиге у складу са овим законом, односно одговарајућим правилима утврђеним за категорију других правних лица.

II.2) Подзаконским актима која ће у складу са чланом 49. став 1. Закона о рачуноводству бити донета у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона (у циљу његовог спровођења) неће бити прописани посебни обрасци за потребе састављања консолидованих финансијских извештаја, већ ће правна лица која имају обавезу састављања консолидованих финансијских извештаја (матично правно лице), састављати ове извештаје на истоветним обрасцима као што су обрасци

за потребе састављања редовних годишњих финансијских извештаја, осим уколико другим прописима не буде друкчије уређено (нпр. прописима Народне банке Србије).

II.3) Министарство финансија указује да је формулација у члану 6. став 12. Закона о рачуноводству, у одређеном делу („Народна банка Србије, банке и друге финансијске институције над којима, сагласно закону, надзор врши Народна банка Србије“), дефинисана на предлог Народне банке Србије приликом израде самог закона. Међутим, Министарство се слаже са констатацијом наведеном у захтеву за мишљење, да се и оне банке и друге финансијске институције које се налазе у стечају или ликвидацији, сматрају великим правним лицима у смислу овог закона, све док се појављују у правном промету, односно док не буду избрисане из надлежног статусног регистра по основу закљученог поступка или ликвидације.

II.4) С обзиром на природу пословања факторинг друштва, као и начин организовања, односно оснивања (у највећем броју реч је о друштвима са ограниченом одговорношћу), Министарство финансија указује да ће факторинг друштва примењивати иста правила као и привредна друштва приликом вођења пословних књига (контни оквир који доноси министар финансија за привредна друштва, задруге и предузетнике) и састављања финансијских извештаја (садржину и форму

образаца коју прописује министар финансија за привредна друштва, задруге и предузетнике).

II.5) Одредбама члана 20. Закона о рачуноводству прописано је да за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у финансијским извештајима, велика правна лица, *правна лица која имају обавезу састављања консолидованих финансијских извештаја (матична правна лица)*, јавна друштва, односно друштва која се припремају да постану јавна, у складу са законом којим се уређује тржиште капитала, независно од величине, примењују МРС/МСФИ.

Имајући у виду наведено, мишљење Министарства финансија је да је свако правно лице (укључујући и категорију „других правних лица“) које је матично правно лице, односно има обавезу састављања консолидованих финансијских извештаја, дужно да примењује МРС/МСФИ приликом састављања консолидованих финансијских извештаја.

II.6) У складу са одредбама члана 51. Закона о рачуноводству, правна лица биће у обавези да достављају АПР-у финансијске извештаје и податке за статистичке потребе искључиво у електронском облику (применом квалификованог електронског потписа), почев од 1. јануара 2015. године (велика, средња и мала правна лица), односно 1. јануара 2016. године (микро правна лица). У вези са казненом одредбом (члан 46. став 1. тачка 20)

Закона о рачуноводству), Министарство финансија истиче да тумачење исте из захтева за мишљење није прецизно, односно мишљење Министарства је да уколико дође до случаја да правно лице достави Агенцији за привредне регистре у прописаном року финансијски извештај, односно податке за статистичке и друге потребе, али не у електронском облику већ на неки други начин (који Закон не познаје), ово свакако има обележје привредног преступа, и у том случају Агенција за привредне регистре дужна је да поднесе пријаву надлежном суду против правног лица.

У вези са коментарима из захтева за мишљење, у смислу да ће предложена законска решења увести додатне трошкове привредним субјектима (услед обавезе поседовања квалификованог електронског потписа), Министарство финансија указује на следеће:

– увођење електронског достављања финансијских извештаја имаће читав низ користи и предности за привредне субјекте и друга правна лица која су дужна да исте састављају и достављају Агенцији за привредне регистре ради објављивања, а самим тим и за целокупно привредно окружење у Републици Србији. Очигледна корист се, примарно, огледа у ефикасности, прецизности и извесности комуникације и доступности релевантних података. Потребно је истаћи и велике уштеде које ће елиминисање достављања извештаја у папирној форми, односно прелазак на електронско достављање донети са собом: почев од уштеде на самом

папиру на којем преко 150.000 субјеката штампа извештаје, преко уштеда везаних за само штампање, уштеда везаних за поштанске или друге трошкове физичког достављања и сл.

– Министарство унутрашњих послова (МУП) издаје сертификате (квалификовани електронски потпис) потпуно бесплатно, односно без накнаде (на личној карти са чипом).

II.7) Чланом 40. Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС“, бр. 62/13) прописано је да таксе за објављивање финансијских извештаја и документације, као и надокнаде трошкова за давање података и пружање других услуга из Регистра финансијских извештаја, утврђује Агенција у складу са законом којим се уређује буџетски систем.

Чланом 17. Закона о буџетском систему прописано је да се такса наплаћује за непосредно пружену јавну услугу, односно спроведен поступак или радњу, коју је пружио, односно спровео надлежни субјект, док је чланом 18. овог закона прописано да се накнаде уводе за коришћење добара која су посебним законом утврђена као природна богатства, односно добра од општег интереса и добра у општој употреби.

Полазећи од наведених одредаба Закона о буџетском систему, накнаде које наплаћује Агенција за привредне регистре, а које се односе на непосредно пружене јавне услуге, сматрају се таксама и њихову висину потребно је утврдити на начин прописан

Правилником о методологији и начину утврђивања трошкова пружања јавне услуге („Сл. гласник РС“, бр. 14/13, 25/13–испр. и 99/13). С тим у вези, Министарство финансија указује на то да предлог акта, којим се утврђује висина ових накнада у 2014. години, треба доставити на сагласност Министарству финансија, најкасније до 22. новембра 2013. године.

Што се тиче припадности ових прихода, сходно члану 14. Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС“, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13 и 63/13–испр.), таксе представљају врсту јавног прихода, односно приход су буџета Републике Србије.

Међутим, до момента потпуног усклађивања свих прописа којима се уређује рад и финансирање свих агенција, укључујући и Агенцију за привредне регистре, са Законом о буџетском систему, приходе остварене од такси из члана 40. Закона о рачуноводству треба усмеравати на рачун Агенције за привредне регистре.

II.8) Одредбама члана 21. Закона о ревизији („Сл. гласник РС“, бр. 62/13) дефинише се обавезност ревизије финансијских извештаја у смислу овог закона. Ревизија је обавезна за редовне годишње финансијске извештаје великих и средњих правних лица разврстаних у складу са законом којим се уређује рачуноводство, јавних друштава у складу са законом којим се уређује тржиште капитала независно од њихове величине, као и свих правних лица, односно предузетника чији укупан пословни приход

остварен у претходној пословној години прелази 4.400.000 ЕУР у динарској противвредности. Ревизија је обавезна и за матична правна лица која састављају консолидоване финансијске извештаје у складу са законом којим се уређује рачуноводство.

Закон о ревизији, почев од ревизије финансијских извештаја за 2014. годину, сходно члану 112. овог закона, а у смислу обавезности ревизије финансијских извештаја, не прави изузетак за новооснована правна лица која су обвезници ревизије финансијских дефинисаних чланом 21. овог закона. С тим у вези, треба имати у виду да је Законом о рачуноводству („Сл. гласник РС“, бр. 62/13) прописано да се подаци о разврставању правних лица користе за текућу и наредну пословну годину.

Сагласно члану 24. став 1. Закона о ревизији, скупштина, односно орган утврђен општим актом правног лица код којег се врши ревизија, бира друштво за ревизију најкасније до 30. септембра пословне године на коју се ревизија односи.

Међутим, у ситуацији када је у питању новоосновано правно лице, изузетно, треба дозволити померање рока за избор друштва за ревизију и по том основу закључење уговора о ревизији (за ревизију финансијских извештаја за годину у којој је то правно лице основано) за наредну пословну годину, с тим да је новоосновано правно лице дужно да ревизију тих

извештаја изврши и ревизорске извештаје достави Агенцији за привредне регистре на начин и у роковима прописаним законом којим се уређује рачуноводство.

Имајући у виду наведено, мишљење Министарства финансија је да је, почев од ревизије финансијских извештаја за 2014. годину, новоосновано правно лице обвезник ревизије финансијских извештаја за пословну годину у којој је основано само уколико припада групи обвезника ревизије дефинисаних чланом 21. Закона о ревизији. С тим у вези, мишљење Министарства је и да се ревизија тих финансијских извештаја, изузетно, може уговорити и након 30. септембра текуће године, али да се поступак ревизије, као и обавезе у вези са достављањем ревизорских извештаја и остале документације Агенцији за привредне регистре морају извршити на начин и у роковима прописаним законом којим се уређује рачуноводство.

II.9) Одредбама члана 21. Закона о ревизији („Сл. гласник РС“, бр. 62/13) дефинише се обавезност ревизије финансијских извештаја у смислу тог закона. Међутим, уколико се неким другим прописом, као што је у конкретном случају Закон о јавним предузећима, уводи обавеза ревизије и за неке друге правне субјекте, обавези ревизије подлежу и ти субјекти без обзира што нису дефинисани Законом о ревизији, с обзиром да ти други прописи представљају *lex specialis* прописе у вези са обавезом ревизије финансијских извештаја.

3. Да ли постоји законска обавеза да се приликом вршења делимичног (парцијалног) пописа изврши књижење, односно усклађивање књиговодственог стања са стварним стањем, из надлежности прописа о рачуноводству?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-1019/2013-16 од 30.8.2013. год.)

Одредбама члана 16. ст. 1. и 2. Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС“, бр. 62/13, у даљем тексту: Закон) прописано је да правно лице, односно предузетник не почетку пословања, врши попис имовине и обавеза са назнаком појединачних вредности у количинама и новчаном износу, као и да се приликом вршења пописа имовине и обавеза усклађује стање по књигама са стањем по попису на крају пословне године.

Сагласно члану 17. Закона, правно лице, односно предузетник врши попис и усклађивање стања и приликом примопредаје дужности рачунопологача, промене продајних цена производа и робе у малопродајном објекту, статусне промене, отварања, односно закључења поступка стечаја и ликвидације правног лица, као и у другим случајевима предвиђеним законом.

Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем („Сл. гласник РС“, бр. 106/06, у даљем тексту:

Правилник), у члану 13. прописано је да се о извршеном попису саставља извештај који садржи: стварно и књиговодствено стање имовине и обавеза; разлике између стварног стања утврђеног пописом и књиговодственог стања; узроке неслагања између стања утврђеног пописом и књиговодственог стања; предлоге за ликвидацију утврђених разлика (пребијање мањкова и вишкова насталих по основу замена, начин накнађивања мањкова и приходовања вишкова, отписивања застарелих потраживања, приходовање застарелих обавеза и др.); начин књижења; примедбе и објашњења лица која рукују, односно која су задужена материјалним и новчаним вредностима о утврђеним разликама, као и друге примедбе и предлоге комисије за попис, односно лица из члана 6. овог правилника у вези са пописом.

На основу свега наведеног, мишљење Министарства финансија је да је приликом вршења пописа који се обавља у складу са Законом, односно Правилником, у сваком случају неопходно извршити усклађивање књиговодственог стања са стварним стањем.

С тим у вези, Министарство финансија напомиње да актуелни Закон, као ни Правилник не познају термин „делимичан“ (парцијални) попис, али да у сваком случају само вршење пописа (без усклађивања са књиговодственим стањем) нема значај за правно лице, а такође доводи у питање контролну функцију пописа, односно тачност исказаних залиха у билансу и обрачунатог резултата периода.

Према мишљењу Министарства финансија, суштина вршења пописа управо јесте у томе да се пописом утврђено стварно стање упореди са књиговодственим стањем, како би се откриле евентуалне разлике.

Одговор у вези са применом прописа дат је према подацима изнетим у захтеву за мишљење. Министарство финансија напомиње да, сходно члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Сл. гласник РС“, бр. 9/10), Народна скупштина доноси аутентично тумачење закона, као и да, у складу са чланом 80. став 2. Закона о државној управи („Сл. гласник РС“, бр. 79/05, 101/07 и 95/10), мишљења органа државне управе нису обавезујућа.

ДЕВИЗНО ПОСЛОВАЊЕ

1. Да ли резидент услугу предвиђену уговором закљученим са нерезидентом може наплатити у страниј валути, иако се иста извршава у Републици Србији?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00541/2013-16 од 21.1.2014. год.)

Чланом 3. став 2. тачка 1) Закона о девизном пословању („Сл. гласник РС“, бр. 62/06, 31/11 и 119/12, у даљем тексту: Закон), прописано је да плаћања и преноси по основу текућих послова, у смислу овог закона, обухватају, између осталог, и плаћања која се врше по основу спољнотрговинских послова и по другим текућим пословима са иностранством, у смислу закона који уређује спољнотрговинско пословање.

Чланом 2. Закона о спољнотрговинском пословању („Сл. гласник РС“, бр. 36/09, 36/11 и 88/11)

спољнотрговински промет дефинисан је као промет који се обавља између домаћих и страних лица на основу уговора закључених у складу са домаћим прописима и међународним уговорима. Чланом 27. овог закона прописано је да се спољнотрговински промет услуга обавља у складу са законом, међународним споразумима и преузетим обавезама Републике Србије, као и да је пружање услуга домаћег лица у другој држави или царинској територији слободно, док страна лица на територији Републике Србије пружају услуге у складу са прописима који уређују пружање појединих врста услуга.

У одговору на питање постављено у допису, да ли резидент услугу, предвиђену уговором закљученим са нерезидентом, може наплатити у иностраној валути, иако се иста извршава у Републици Србији, Министарство финансија указује да Законом о спољнотрговинском пословању није дата дефиниција појма места пружања услуге у спољнотрговинском промету, нити се место пружања услуге дефинише као битан критеријум за одређивање самог појма спољнотрговинског промета услуге. Самим тим, уколико је спољнотрговински промет услуге одредбама овог закона дефинисан као промет који се обавља између домаћих и страних лица на основу уговора закључених у складу са домаћим прописима и међународним уговорима, у том смислу би требало тумачити и раније наведену одредбу члана 3. став 2. тачка 1) Закона о плаћањима и преносима по основу текућих

послова, који обухватају, између осталог, и плаћања која се врше по основу спољнотрговинских послова и по другим текућим пословима са иностранством, у смислу закона који уређује спољнотрговинско пословање.

У другом случају, који се наводи у допису, када су уговор о промету услуге закључила два нерезидента, а услугу, фактички, пружа резидент који није наведен у уговору, нити је уговорна страна, као и када се плаћање по том уговору врши у корист резидента, као фактичког пружаоца услуге, премда је уговором предвиђено плаћање у корист нерезидента, који је у уговору наведен као пружалац услуге, мишљење Министарства финансија је да се оправдано може поставити питање веродостојности и законитости обављања таквог посла спољнотрговинског промета, као и платног промета са иностранством који се врши по том основу. Истовремено, Министарство финансија подсећа да је за контролу девизног пословања код резидената – правних лица надлежна Пореска управа.

Одговор у вези примене прописа дат је према подацима који су изнети у захтеву. Министарство финансија напомиње да, сходно члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Сл. гласник РС“, бр. 9/10), Народна скупштина доноси аутентично тумачење закона, као и да, у складу са чланом 80. став 2. Закона о државној управи („Сл. гласник РС“, бр. 79/05, 101/07 и 95/10), мишљења органа државне управе нису обавезујућа.

2. Да ли је позитивним прописима, а посебно одредбама Закона о девизном пословању, предвиђена могућност плаћања нерезиденту на име повраћаја јемства?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00050/2014-16 од 20.1.2014. год.)

У допису се наводи да је нерезидент – правно лице, као јемац, у корист домаћег привредног друштва, као повериоца, издао јемство за обавезу другог резидента – правног лица, као дужника. Како је дошло до активирања јемства, нерезидент – јемац је измирио целокупну обавезу коју је резидент – дужник имао према домаћем привредном друштву, као повериоцу, али је исту обавезу према домаћем привредном друштву – повериоцу у целости измирио и резидент – дужник, с обзиром да га, како се наводи у допису, нерезидент – јемац није обавестио о измирењу дуга. По сазнању да је обавезу измирио и резидент – дужник, нерезидент – јемац се обратио предметном домаћем привредном друштву, као повериоцу, захтевајући да му се изврши повраћај средстава исплаћених на име јемства.

Чланом 26. став 6. Закона о девизном пословању („Сл. гласник РС“, бр. 62/06, 31/11 и 119/12, у даљем тексту: Закон) прописано је да резидент – правно лице може прибавити гаранцију и јемство од нерезидента и по,

између осталог, послу између тог резидента и другог резидента – правног лица у Републици, у складу с чим је у предметном случају прибављено јемство нерезидента – правног лица по послу који је домаће привредно друштво закључило са резидентом – правним лицем и дужником.

Правни посао јемства, као и права и обавезе уговорних страна, уређени су Законом о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ“, бр. 29/78, 39/85, 45/89–УС и 57/89, „Сл. лист СРЈ“, бр. 31/93, 22/99–др. пропис, 23/99–исправка, 35/99–др. пропис и 44/99–др. пропис), којим је, у члану 1016. став 2, прописано да јемац који је исплатио повериочево потраживање, а о томе није обавестио дужника, те је и овај у незнању за ту исплату поново исплатио исто потраживање, не може захтевати накнаду од дужника, али има право захтевати од повериоца да му врати оно што му је исплатио.

Сходно наведеној одреди, неспорно је право нерезидента – јемца да од предметног домаћег привредног друштва, као повериоца, у описаној ситуацији захтева повраћај износа исплаћеног на име јемства, посебно имајући у виду члан 210. Закона о облигационим односима, којим су утврђена правила о стицању без основа.

Имајући у виду претходно наведено, мишљење Министарства финансија је да, са становишта примене одредби Закона, нема сметње да домаће привредно друштво – поверилац изврши повраћај средстава која је,

према свим околностима наведеним у допису, наплатило од нерезидента – правног лица и јемца, у смислу члана 26. Закона.

Одговор у вези примене прописа дат је према подацима који су изнети у захтеву за мишљење. Министарство финансија напомиње да, сходно члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Сл. гласник РС“, бр. 9/10), Народна скупштина доноси аутентично тумачење закона, као и да, у складу са чланом 80. став 2. Закона о државној управи („Сл. гласник РС“, бр. 79/05, 101/07 и 95/10) мишљења органа државне управе нису обавезујућа.

ФАКТОРИНГ

1. Да ли се потраживања, настала по основу уговора о дугорочном закупу пословног простора, могу сматрати краткорочним потраживањима, у смислу члана 2. став 1. тачка 3) Закона о факторингу и, као таква, откупљена и финансирана одмах након закључења уговора о закупу?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00331/2013-16 од 26.11.2013. год.)

У допису се наводи да је домаће привредно друштво закључило са банком уговор о дугорочном закупу пословног простора на период од минимално четири године, уз могућност продужења уговора. Истим уговором је предвиђено да се обавеза плаћања закупнине измирује на месечном нивоу. Даље се у допису наводи да се поменуто домаће привредно друштво обратило

факторинг друштву с предлогом да се изврши купопродаја делимичног потраживања и то потраживања која ће настати реализацијом уговора о закупу за двогодишњи период.

Чланом 2. став 1. тачка 1) Закона о факторингу („Сл. гласник РС“, бр. 62/13, у даљем тексту: Закон) факторинг је дефинисан као финансијска услуга купопродаје постојећег недospelог или будућег краткорочног новчаног потраживања, насталог по основу уговора о продаји робе или пружања услуга у земљи и иностранству. Тачком 2) истог члана и става Закона прописано је да предмет факторинга може бити свако постојеће недospelо или будуће, цело или делимично, краткорочно новчано потраживање које је настало по основу уговора о продаји робе или пружања услуга, закљученог између правних лица и предузетника. Даље прецизирајући значење које поједини изрази употребљени у овом закону имају, тачком 3) истог члана и става Закона краткорочно новчано потраживање, у смислу овог закона, утврђено је као потраживање које доспева на наплату у року до годину дана од дана продаје робе, односно пружања услуге, дефинисаног уговором о продаји робе или пружања услуга.

Истовремено, Министарство финансија подсећа да је чланом 3. Закона прописано да будуће потраживање

може бити предмет факторинга само ако је одредиво и ако уговор о факторингу садржи податак о томе ко ће бити дужник таквог потраживања. При том, одредба у уговору о факторингу, којом се врши продаја будућег потраживања, производи правно дејство моментом настанка тог потраживања.

Имајући у виду претходно наведено, мишљење Министарства финансија је да предмет факторинга могу бити само краткорочна потраживања, односно потраживања која доспевају на наплату у року до годину дана од дана пружања услуге, дефинисаног уговором о пружању услуге, и то како постојећа потраживања, односно потраживања настала по основу претходно пружене услуге закупа, тако и будућа потраживања, уколико је потраживање одредиво и ако уговор о факторингу садржи податак о томе ко ће бити дужник таквог потраживања. Истовремено, Министарство финансија указује да, за разлику од одредбе у уговору о факторингу којим се врши продаја постојећег потраживања и која одмах производи правно дејство, те се по истој могу вршити и пренос права на потраживање и уговорена плаћања, одредба у уговору о факторингу којом се врши продаја будућег потраживања производи правно дејство тек моментом настанка тог потраживања.

Одговор у вези примене прописа дат је према подацима изнетим у захтеву. Министарство финансија напомиње да, сходно члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Сл. гласник РС“, бр. 9/10), Народна скупштина доноси аутентично тумачење закона, као и да, у складу са чланом 80. став 2. Закона о државној управи („Сл. гласник РС“, бр. 79/05, 101/07 и 95/10) мишљења органа државне управе нису обавезујућа.

МЕНИЦА

1. Законитост поступања у поступку издавања менице и меничног овлашћења

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00483/2013-16 од 21.1.2014. год.)

Законом о меници („Сл. лист ФНРЈ“, бр. 104/46, „Сл. лист СФРЈ“, бр. 16/65, 54/70 и 57/89 и „Сл. лист СРЈ“, бр. 46/96, у даљем тексту: Закон) уређује се меница. Чланом 1. Закона прописани су обавезни елементи које свака трасирана меница мора да садржи, те уколико исправа не садржи било који од прописаних састојака, таква исправа се, сходно члану 2. Закона, не може сматрати меницом, осим у случајевима који су, као изузетак, прописани овим чланом.

У допису се наводи да меницу, чија је копија достављена у прилогу захтева за мишљење, није потписао трасант – физичко лице, већ заступник правног лица у коме је трасант – физичко лице запослено, као и да подаци о трасату нису правилно унети.

По пријему менице, банка је дужна да без одлагања спроведе формално-правну контролу исправности менице, сходно Оперативним правилима рада банака о начину спровођења принудне наплате с рачуна клијента (даље: Оперативна правила), издатим од стране Удруже-

ња банака Србије, а која су у примени од 2004. године. Формално-правно неисправном меницом сматраће се и меница која не садржи све битне елементе, прописане Законом. Тачком 2. став 2. Оперативних правила прописано је да је дужник правно лице које има рачун код банке и физичко лице које обавља делатност и има рачун код банке са чијег рачуна се врши принудна наплата, као и физичко лице које је дало писмену сагласност повериоцу да се средства са његовог рачуна могу принудно наплатити. Подаци који се уносе на меницу и проверавају у поступку контроле формално-правне исправности менице прописани су тачком 7. Оперативних правила, уз напомену да, када меничну обавезу преузима привредно друштво као правно лице, меницу потписује законски заступник предузећа. У сваком случају, чланом 8. Закона прописано је да лице, које се на меници потписало као заступник другога, мада за то није био овлашћен, лично је по њој обавезан.

Имајући у виду наведено, као и да Министарство финансија није надлежно за формално-правну контролу исправности менице, мишљење Министарства је да је потребно обратити се банци, која ће извршити проверу формално-правне исправности менице у складу с Оперативним правилима и утврдити да ли је меница сачињена у складу са Законом, односно да ли садржи све битне елементе, без којих се не може сматрати исправном и не може бити употребљена у поступку принудне наплате.

Одговор у вези примене прописа дат је према подацима који су изнети у захтеву. Министарство финансија напомиње да, сходно члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Сл. гласник РС“, бр. 9/10), Народна скупштина доноси аутентично тумачење закона, као и да, у складу са чланом 80. став 2. Закона о државној управи („Сл. гласник РС“, бр. 79/05, 101/07 и 95/10), мишљења органа државне управе нису обавезујућа.

ПОДСЕТНИК

ФИНАНСИЈСКИ ПРОПИСИ ДОНЕТИ У ЈАНУАРУ 2014. ГОДИНЕ

УРЕДБЕ

Уредба о допуни Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 4 од 17. јануара 2014. год.
Уредба о привременом финансирању јавних сервиса	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 6 од 24. јануара 2014. год.
Уредба о допунама Уредбе о извршавању Закона о акцизама на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН број 1244	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 6 од 24. јануара 2014. год.

ПРАВИЛНИЦИ

Правилник о изменама Правилника о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 3 од 15. јануара 2014. год.
Правилник о измени Правилника о начину утврђивања и евидентирања корисника јавних средстава и о условима и начину за отварање и укидање подрачуна код Управе за трезор	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 8 од 29. јануара 2014. год.
Правилник о изменама и допунама Правилника о начину умањивања нето прихода запосленог у јавном сектору	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 8 од 29. јануара 2014. год.
Правилник о допунама Правилника о облику, садржини, начину подношења и попуњавања декларације и других образаца у царинском поступку	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 8 од 29. јануара 2014. год.

Правилник о изменама и допунама Правилника о трансферним ценама и методама које се по принципу „ван дохвата руке“ примењују код утврђивања цене трансакција међу повезаним лицима	Сл. гласник РС, бр. 8 од 29. јануара 2014. год.
Правилник о условима и поступку полагања испита за стицање звања овлашћени интерни ревизор у јавном сектору	Сл. гласник РС, бр. 9 од 30. јануара 2014. год.

ОДЛУКЕ

Одлука о износима просечних пондерисаних малопродајних цена и минималних акциза за дуванске прерађевине	Сл. гласник РС, бр. 8 од 29. јануара 2014. год.
---	---

ОСТАЛО

Усклађени динарски износи акциза из члана 9. став 1. тачка 7) алинеја друга, члана 9. став 5, чл. 9б, 12, 12а, 14, члана 40а став 1. тачка 3) и члана 40г Закона о акцизама годишњим индексом потрошачких цена у 2013. години	Сл. гласник РС, бр. 4 од 17. јануара 2014. год.
Усклађени динарски износи акциза из члана 9. став 1. тачка 7) алинеја трећа и члана 40а став 1. тач. 4) до 8) Закона о акцизама годишњим индексом потрошачких цена у 2013. години	Сл. гласник РС, бр. 4 од 17. јануара 2014. год.
Усклађени износи накнада из члана 32. став 3, члана 40. став 3, члана 45. став 1. тачка 4) и члана 54. став 3. Закона о дувану	Сл. гласник РС, бр. 4 од 17. јануара 2014. год.

Усклађени динарски неопорезиви износи пореза на доходак грађана из члана 9. став 1. тачка 9), 12) и 13), члана 15а ст. 2, 4. и 5, члана 18. став 1. тач. 1), 2), 4), 5), 6) и 7) и члана 21а Закона о порезу на доходак грађана годишњим индексом потрошачких цена у 2013. години	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 4 од 17. јануара 2014. год.
Усклађени динарски износи из члана 56б став 2. тачка 1) и став 3. Закона о порезу на додату вредност	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 4 од 17. јануара 2014. год.
Усклађени динарски износ из члана 13. став 3. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање годишњим индексом потрошачких цена у 2013. години	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 4 од 17. јануара 2014. год.
Износ најниже месечне основице доприноса за обавезно социјално осигурање	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 8 од 29. јануара 2014. год.
Износ најниже месечне основице доприноса за обавезно социјално осигурање за осигуранике из чл. 25, 26. и 27. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање за 2014. годину	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 8 од 29. јануара 2014. год.
Износ највише годишње основице доприноса за обавезно социјално осигурање за 2013. годину	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 8 од 29. јануара 2014. год.
Износ процењене највише годишње основице доприноса за обавезно социјално осигурање за 2014. годину	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 8 од 29. јануара 2014. год.
Износ месечне основице доприноса за обавезно здравствено осигурање за лица за која се средства за уплату доприноса обезбеђују у буџету Републике за 2014. годину	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 8 од 29. јануара 2014. год.

<p>COMMISSION IMPLEMENTING REGULATION (EU) No 1229/2013 of 28 November 2013 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕУ) О СПРОВОЂЕЊУ број 1229/2013 од 28. новембра 2013. године у вези са сврставањем одређене робе према Комбинованој номенклатури</p>	<p><i>Сл. гласник РС</i>, бр. 5 од 22. јануара 2014. год.</p>
<p>COMMISSION IMPLEMENTING REGULATION (EU) No 1230/2013 of 28 November 2013 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕУ) О СПРОВОЂЕЊУ број 1230/2013 од 28. новембра 2013. године у вези са сврставањем одређене робе према Комбинованој номенклатури COMMISSION IMPLEMENTING REGULATION (EU) No 1231/2013 of 28 November 2013 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕУ) О СПРОВОЂЕЊУ број 1231/2013 од 28. новембра 2013. године у вези са сврставањем одређене робе према Комбинованој номенклатури</p>	<p><i>Сл. гласник РС</i>, бр. 5 од 22. јануара 2014. год.</p> <p><i>Сл. гласник РС</i>, бр. 5 од 22. јануара 2014. год.</p>
<p>COMMISSION IMPLEMENTING REGULATION (EU) No 1232/2013 of 28 November 2013 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕУ) О СПРОВОЂЕЊУ број 1232/2013 од 28. новембра 2013. године у вези са сврставањем одређене робе према Комбинованој номенклатури</p>	<p><i>Сл. гласник РС</i>, бр. 5 од 22. јануара 2014. год.</p>
<p>COMMISSION IMPLEMENTING REGULATION (EU) No 1405/2013 of 20 December 2013 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕУ) О СПРОВОЂЕЊУ број 1405/2013 од 20. децембра 2013. године у вези са сврставањем одређене робе према Комбинованој номенклатури</p>	<p><i>Сл. гласник РС</i>, бр. 5 од 22. јануара 2014. год.</p>

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

336

БИЛТЕН: службена објашњења и стручна
мишљења за примену финансијских прописа,
главни уредник Вељко Јовановић. – Год. 32, бр.
1 / 2 (1992) – . – Београд: Министарство
финансија Републике Србије,
1992-. – 20 цм

Месечно. –
ISSN 0354-3242 = Билтен, службена
објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских прописа
COBISS. SR-ID 43429132